

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV FINANCÍ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUT OF FINANCES

ZHODNOCENÍ HOSPODAŘENÍ OBCE

THE MANAGEMENT EVALUATION OF THE MUNICIPALITY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

LUDMILA BAČÍKOVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

Ing. EVA LAJTKEPOVÁ, Ph.D.

BRNO 2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Bačíková Ludmila

Daňové poradenství (6202R006)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává bakalářskou práci s názvem:

Zhodnocení hospodaření obce

v anglickém jazyce:

The Management Evaluation of the Municipality

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Vymezení problému a cíle práce

Teoretická východiska práce

Analýza problému a současné situace

Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Seznam odborné literatury:

PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3. přepracované vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2. rozšířené a aktualizované vyd. Praha: Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Eva Lajtkepová, Ph.D.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2009/2010.

L.S.

Ing. Pavel Svirák, Dr.
Ředitel ústavu

doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA

V brně, dne 11.05.2010

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá hospodařením obce Tvarožná Lhota. Na základě analýzy příjmů a výdajů za několik rozpočtových období a dále na základě zjištění vývoje těchto příjmů a výdajů se pokusím podat návrhy, které by mohly pomoci ke zlepšení hospodaření obce a k dalšímu rozvoji obce.

Abstract

The thesis deals with the management of the municipality of Tvarožná Lhota. On the basis of an analysis of its receipts and expenditures; and consequently on the basis of their development, I would like to try to offer proposals that could help to improve the management and further development of the municipality.

Klíčová slova

Obec, rozpočet, veřejné finance, státní správa, příjmy, výdaje

Keywords

Municipality, budget, public finances, public administration, receipts, expenditures

BAČÍKOVÁ, L. *Zhodnocení hospodaření obce*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2010. 73 s. Vedoucí bakalářské práce Ing. Eva Lajtkepová, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně 21. května 2010

.....

Podpis

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat paní Ing. Evě Lajtkepové, PhD. za odborné vedení při zpracování této bakalářské práce. Děkuji také starostovi obce panu Ing. Jiřímu Uříčáři a dalším pracovníkům obecního úřadu za ochotné poskytnutí informací a materiálů potřebných k vypracování bakalářské práce.

OBSAH

Úvod.....	- 9 -
1 Teoretická východiska	- 10 -
1.1 Veřejná správa	- 10 -
1.2 Obec	- 11 -
1.2.1 Orgány obce	- 12 -
1.3 Hospodaření obce	- 16 -
1.3.1 Soběstačnost obcí.....	- 16 -
1.3.2 Zadluženost obcí	- 16 -
1.3.3 Kontrola hospodaření.....	- 17 -
1.4 Rozpočet	- 17 -
1.4.1 Rozpočtová soustava.....	- 18 -
1.4.2 Rozpočtový proces.....	- 18 -
1.4.3 Rozpočtové zásady	- 19 -
1.4.4 Rozpočtová skladba	- 20 -
1.4.5 Struktura územních rozpočtů	- 22 -
1.5 Mimorozpočtové fondy.....	- 27 -
1.6 Majetek obce.....	- 28 -
1.7 Spolupráce obcí.....	- 28 -
2 Charakteristika obce	- 30 -
2.1 Mikroregion Strážnicko	- 32 -
2.2 Obecní úřad.....	- 32 -
3 Analýza rozpočtu obce Tvarožná Lhota	- 34 -
3.1 Hospodaření obce v letech 2005-2009.....	- 37 -
3.2 Analýza příjmů	- 38 -
3.2.1 Daňové příjmy	- 40 -
3.2.2 Nedaňové příjmy.....	- 45 -
3.2.3 Kapitálové příjmy	- 47 -
3.2.4 Přijaté dotace.....	- 49 -
3.3 Analýza výdajů	- 52 -
3.3.1 Kapitálové výdaje	- 53 -
3.3.2 Běžné výdaje.....	- 54 -
3.4 Odvětvové členění výdajů	- 55 -
4 Návrhy na zlepšení hospodaření	- 59 -
4.1 Propagace a zviditelnění obce.....	- 59 -
4.2 Daň z nemovitosti	- 60 -
4.3 Poplatky	- 62 -
4.4 Termínovaný účet	- 63 -
4.5 Větší samostatnost spolků v obci.....	- 64 -
4.6 Výstavba nových rodinných domů	- 65 -
Závěr	- 67 -
Seznam použitých zdrojů.....	- 68 -
Seznam tabulek, grafů a obrázků	- 70 -
Seznam použitých zkratk	- 72 -
Seznam příloh	- 73 -

Úvod

Obec je základní jednotkou územní samosprávy. Je určena třemi základními prvky: územím, obyvatelstvem a působností obce.

V předložené bakalářské práci se budu zabývat hospodařením obce Tvarožná Lhota. Tuto obec jsem si vybrala proto, že v ní bydlím. Zajímá mě, jak obec hospodaří a jaké má vyhlídky dalšího rozvoje v budoucnu. Neboť dobré hospodaření každé obce je velmi důležité pro její další rozvoj.

Cílem bakalářské práce proto bude podání návrhů a podnětů, které by mohly zlepšit hospodaření obce Tvarožná Lhota. Na základě teoretických znalostí se pokusím podat několik návrhů, které by mohly přinést potenciální příjmy do obecního rozpočtu a optimalizovat stávající výdaje.

V první části se budu zabývat teorií veřejných financí v České republice, která mi bude podkladem v dalších částech mé práce. Budu definovat základní pojmy související s danou tematikou. Dále se zaměřím na systém a proces financování obcí v České republice.

Druhá část je zaměřena především na podrobnou analýzu rozpočtů obce Tvarožná Lhota v letech 2005-2009. Zaměřím se na vývoj a změnu příjmů a výdajů ve sledovaných letech a přiblížím příčiny těchto změn. V této části mé práce vycházím z finančních výkazů FIN 2 – 12 M z jednotlivých let.

Ve třetí části mé práce je uvedena základní charakteristika obce, která by měla seznámit s obcí Tvarožná Lhota.

Ve poslední části pak předložím své vlastní návrhy na zlepšení hospodaření obce a možnosti dalšího rozvoje obce.

1 Teoretická východiska

1.1 Veřejná správa

Veřejný sektor je řízen veřejnou správou (jejími orgány). Pojem veřejná správa lze chápat také jako služba obyvatelstvu. Veřejná správa zajišťuje rozhodnutí volených orgánů ve věcech veřejných.

Činnost veřejné správy je kontrolována především prostřednictvím volených orgánů, ale i samotnými občany.

Činnost veřejné správy je ovlivňována

- mocí zákonodárnou,
- mocí výkonnou,
- mocí soudní¹.

Subjekty veřejné správy jsou:

- stát,
- územní samospráva,
- jiné subjekty (např. různé profesní komory - Komora daňových poradců apod.)²

Územní samospráva

Územní samospráva vznikla dvojím způsobem:

- přirozeně - obce a města,
- uměle - vyšší stupně územní samosprávy - kraje, regiony apod.

K velké změně v pojetí územní samosprávy došlo na našem území v roce 1949, kdy byl všechen majetek znárodněn. Obce byly nahrazeny místními výbory, které jen

¹ Peková, J., Pilný, J., Jetmar, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. ASPI, a.s., Praha 2008. Str. 87-89.

² Peková, J., Pilný, J., Jetmar, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. ASPI, a.s., Praha 2008. Str. 95.

spravovaly znárodněný majetek, ale nebyly jejich vlastníky. K obnově samosprávy u nás došlo v roce 1990, kdy byla přijata nová Ústava a nový zákon o obcích.

Prostřednictvím samosprávy je umožněno občanům podílet se na řízení veřejných zájmů.

Územní samospráva je spojena s určitou autonomií, což umožňuje vydávání vlastních předpisů, které jsou však níže postavené než zákony daného státu a musí být v souladu s těmito zákony.

Územní samospráva je spojena se

- samostatnou působností - zabezpečuje potřeby a veřejné statky pro své občany,
- přenesenou působností - vykonává státní správu na základě přenesených kompetencí.

K existenci a fungování územní samosprávy je nutno mít určité předpoklady:

- legislativní - schválené zákony určující postavení a úkoly územní samosprávy,
- ekonomické - umožňuje určitou finanční samostatnost
 - vlastnictví majetku
 - možnost vlastních finančních prostředků
 - vlastní rozpočet³

1.2 Obec

Obec je podle Ústavy ČR charakterizována jako územní společenství občanů, které má právo na samosprávu⁴. Podle zákona č.128/2000 Sb., o obcích je obec základním územním samosprávným společenstvím občanů tvořící územní celek, který je vymezen hranicí území obce.

³ Peková, J., Pilný, J., Jetmar, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. ASPI, a.s., Praha 2008. Str.108-118.

⁴ Čl. 99 a 100 Ústavy ČR

Obec se je vymezena třemi základními prvky: územím, občany žijícími na tomto území a samosprávou obce.

Právní vymezení obce

Obec je právnickou osobou a dále je označována jako tzv. veřejnoprávní korporace, má svůj vlastní majetek. Obec vystupuje v právních záležitostech svým jménem a nese odpovědnost.

Podle zákona o obcích rozlišujeme v ČR tyto druhy obcí:

- obce, které nemají postavení měst,
- města - s počtem obyvatel více než 3000,
- městys - obce, které toto označení mohly užívat před 17. 5. 1954, jestliže o to požádají předsedu Poslanecké sněmovny,
- statutární města,
- hlavní měst Praha.⁵

1.2.1 Orgány obce

- Zastupitelstvo obce
- Rada obce
- Starosta
- Obecní úřad

Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce je volený orgán, kterému přísluší hlavní rozhodovací pravomoci v samostatné působnosti⁶. Zastupitelstvo obce je rozděleno na tzv. uvolněné a neuvolněné členy zastupitelstva. Uvolněný zastupitel obce má právo na měsíční odměnu

⁵ Peková, J., Pilný, J., Jetmar, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. ASPI, a.s., Praha 2008. Str. 122-123.

⁶ Peková, J., Pilný, J., Jetmar, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. ASPI, a.s., Praha 2008. Str. 126.

jako náhradu za ušlou mzdu, znamená to, že obec mu odměnu vyplácet musí. Na rozdíl tomu neuvolněnému členu zastupitelstva odměna být vyplácena může, ale také nemusí⁷.

Při určení počtu členů zastupitelstva se přihlíží na počet obyvatel obce:

Tabulka 1. Počet členů zastupitelstva

Počet obyvatel	Počet členů zastupitelstva
do 500 obyvatel	5 až 9 členů
nad 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
nad 3 000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů

Zdroj: § 68 odst. 1 zákona o obcích.

Pravomoci zastupitelstva obce v rámci samostatné působnosti jsou definovány v § 84 odst. 2 zákona o obcích. Jedná se především o následující pravomoci:

- schvalování rozpočtu a závěrečného účtu,
- zřizování a rušení právnických osob a organizačních složek,
- vydávání obecné závazných vyhlášek,
- volba a odvolávání starosty, místostarosty a dalších členů rady obce,
- určování počtu členů rady obce na další funkční období,
- určování počtu dlouhodobě uvolněných členů zastupitelstva,
- zřizování a rušení výborů, volba a odvolávání jejich předsedů a členů,
- schvalování programu rozvoje obce,
- zřizování a rušení obecní policie, rozhodování o názvech ulic a dalších veřejných prostranství.

Zastupitelstvo je schopno se usnášet, pokud je přítomna nadpoloviční většina všech členů. Zastupitelstvo obce je podle zákona o obcích povinno se scházet nejméně jednou za 3 měsíce. Zasedání zastupitelstva je vždy veřejné.

⁷ Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2006. Svaz měst a obcí České republiky, Praha 2006. Str. 16.

Rada obce

Rada je výkonným orgánem, odpovídá se zastupitelstvu obce. Rozhoduje v oblasti přenesené působnosti. Je tvořena starostou, místostarostou (místostarosty) a dalšími členy rady. Počet členů je lichý a činní nejméně 5 a nejvíce 11 členů. Rada obce není volena v obcích, která má méně než 15 členů zastupitelstva obce⁸. Rada obce je schopna se usnášet, pokud je přítomna nadpoloviční většina všech členů. Schůze rady jsou neveřejné.

Mezi kompetence rady obce je především:

- zadávání veřejných zakázek (zakázek financovaných z rozpočtu obce),
- zabezpečování hospodaření obce podle schváleného rozpočtu,
- provádění tzv. rozpočtových opatření v rozsahu, které stanoví zastupitelstvo,
- vydávání nařízení obce (je to jediná pravomoc rady v oblasti přenesené působnosti),
- určení podoby obecního úřadu (stanovuje celkový počet jeho zaměstnanců),
- jmenování a odvolání vedoucích jednotlivých odborů obecního úřadu (na základě návrhů tajemníka)⁹.

Starosta obce

Starosta zastupuje obec navenek. Starosta a místostarosta je volen zastupitelstvem obce z jeho řad. Za výkon své funkce odpovídají zastupitelstvu obce¹⁰.

V době nepřítomnosti je starosta zastupován místostarostou, ten jedná a rozhoduje ve všech věcech, které jsou svěřeny starostovi.

Výbory

Jsou to iniciativní a kontrolní orgány zastupitelstva obce. Počet členů výborů musí být vždy lichý, o počtu členů rozhoduje zastupitelstvo. Výbor plní úkoly zastupitelstva.

⁸ § 99 odst. 3 zákona o obcích.

⁹ Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2006. Svaz měst a obcí České republiky, Praha 2006. Str. 22.

¹⁰ § 103 odst. 2 zákona o obcích.

Podle zákona musí být vždy zřízeny tyto výbory:

- finanční výbor - provádí kontrolu hospodaření obce
- kontrolní výbor - kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady

Tyto výbory musí být nejméně tříčlenné¹¹.

Komise

Komise jsou iniciativními a poradními orgány rady obce. Dále jsou také výkonnými orgány v přenesené působnosti obce, jsou odpovědní starostovi¹².

Obecní úřad

Obecní úřad je tvořen starostou, místostarostou, tajemníkem obecního úřadu a zaměstnanci obce.

Obecní úřad

a) v oblasti samostatné působnosti

- plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce,
- pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti.

b) v oblasti přenesené působnosti obce

- vykonává státní správu s výjimkou věcí, které patří do působnosti zastupitelstva obce, rady obce a zvláštních orgánů obce, případně komisí¹³.

Povinně se funkce tajemníka zřizuje v obcích, kde působí pověřený obecní úřad. Tajemník je jmenován starostou se souhlasem ředitele krajského úřadu. Tajemník je odpovědný za plnění úkolů starostovi. Pokud není funkce tajemníka zřízena, plní úkoly tajemníka starosta obce¹⁴.

¹¹ Marková, H. Finance obcí, měst a krajů. Orac, s. r. o., Praha 2008. Str. 27-28.

¹² Peková, J., Pilný, J., Jetmar, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. ASPI, a.s., Praha 2008. Str. 128-130.

¹³ § 109 odst. 3 zákona o obcích.

¹⁴ Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2006. Svaz měst a obcí České republiky, Praha 2006. Str. 24.

1.3 Hospodaření obce

1.3.1 Soběstačnost obcí

Obce nejsou zcela finančně soběstačné. Jsou závislé na dotacích a transferech ze státního rozpočtu a z rozpočtů vyšších územních samosprávných celků (krajů). Obce nejsou ziskovými organizacemi, jejich hlavním cílem není dosahování co nejvyšších zisků, ale jejich hlavním úkolem je zajištění veřejných statků pro své občany. S poskytováním těchto statků mnohdy neplynou do rozpočtu obce žádné příjmy, nebo jsou tyto příjmy nižší než výdaje na jejich zajištění.

Tabulka 2. Míra soběstačnosti obcí v ČR v letech 1994-2006 (údaje v %)

Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Průměrná hodnota	78,1	78,6	80,6	76,6	66,4	64,8	58,3	60,6	72,3	69,3

Zdroj: Peková, Jitka, Pilný, Jaroslav, Jetmar, Marek. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. ASPI, a.s., Praha 2008. ISBN 978-80-7357-351-5. Str. 209.

Míra soběstačnosti je závislá především na rozpočtovém určení daní do jednotlivých rozpočtů.

1.3.2 Zadluženost obcí

Obce v běžném rozpočtu převážně dosahují kladného výsledku hospodaření. Naopak je tomu u rozpočtu kapitálového, kde je výsledek hospodaření mnohdy záporný v důsledku rozsáhlých a finančně náročných investic. Kapitálové výdaje jsou pak často kryty návratnými finančními prostředky, především úvěry¹⁵.

V následující tabulce je uveden vývoj zadluženosti obcí v České republice.

¹⁵ Peková, J., Pilný, J., Jetmar, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. ASPI, a.s., Praha 2008. Str. 209-210.

Tabulka 3. Vývoj dluhu obcí v ČR v letech 1993-2007 (údaje v mld. Kč)

Ukazatel	1993	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2006	2007
Úvěry	2,5	8,7	13,5	17,6	22,6	35,2	43,7	47,1	46,7
Komunální obligace	0	8,5	13,2	10,9	13,3	21,7	23,5	22,9	22,6
Fin.výpomoci a ostatní dluhy	0,9	3,1	7,7	11,5	12,4	13,5	11,8	10,9	9,9
Celkem	3,4	20,3	34,4	40,0	48,3	70,4	79,0	80,9	79,2

Zdroj: Ministerstvo financí ČR

1.3.3 Kontrola hospodaření

Obce jsou povinny nechat každý rok nechat přezkoumat hospodaření za uplynulý rok příslušný krajský úřad, který přezkoumání provede zdarma. Obec se může rozhodnout, že o přezkoumání hospodaření požádá auditora nebo nějakou auditorskou společnost, za toto přezkoumání však již musí zaplatit.

Pokud o přezkoumání obec nepožádá sama, učiní tak ze zákona krajský úřad¹⁶.

1.4 Rozpočet

Státy prostřednictvím rozpočtu zajišťují širokou škálu služeb, mezi které můžeme zahrnout např. bydlení, vzdělání, zdravotnictví, národní ochranu a mnoho dalších¹⁷.

Rozpočet představuje finanční plán, který stanovuje předpokládané příjmy a výdaje nadcházejícího kalendářního roku. Každý rozpočet je vytvářen na principu nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného způsobu financování.

Obce jsou povinny sestavovat rozpočet na jeden rok dopředu, mají však také možnost sestavit rozpočtový výhled na více let. Rozpočtový výhled je pomocným finančním

¹⁶ Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2006. Svaz měst a obcí České republiky, Praha 2006. Str. 48.

¹⁷ Jackson, P.M, Brown, C.V. Ekonomie veřejného sektoru. EUROLEX BOHEMIA, Praha 2003. Str. 46.

nástrojem sloužící pro střednědobé plánování hospodaření. Zpravidla se sestavuje na dobu 2-5 let následujících po roce, na který je sestavován roční rozpočet¹⁸.

Všechny veřejné rozpočty sice fungují autonomně, ale existují mezi nimi různé vazby. Proto při sestavování svého rozpočtu musí obce sledovat tvorbu krajského rozpočtu, s nímž jsou spojeny především dotacemi, příspěvky a návratnou finanční výpomocí.¹⁹

1.4.1 Rozpočtová soustava

V současné době rozpočtovou soustavu tvoří:

- a) soustava veřejných rozpočtů
 - státní rozpočet
 - rozpočty krajů, měst a obcí, rozpočty dobrovolných svazků obcí
 - rozpočty příspěvkových organizací, organizačních složek
 - rozpočty regionálních rad regionů soudržnosti
- b) mimorozpočtové fondy - jde zpravidla o účelové fondy
 - státní fondy
 - mimorozpočtové fondy ZÚSC (měst a obcí)
 - mimorozpočtové fondy VÚSC (kraje)²⁰

1.4.2 Rozpočtový proces

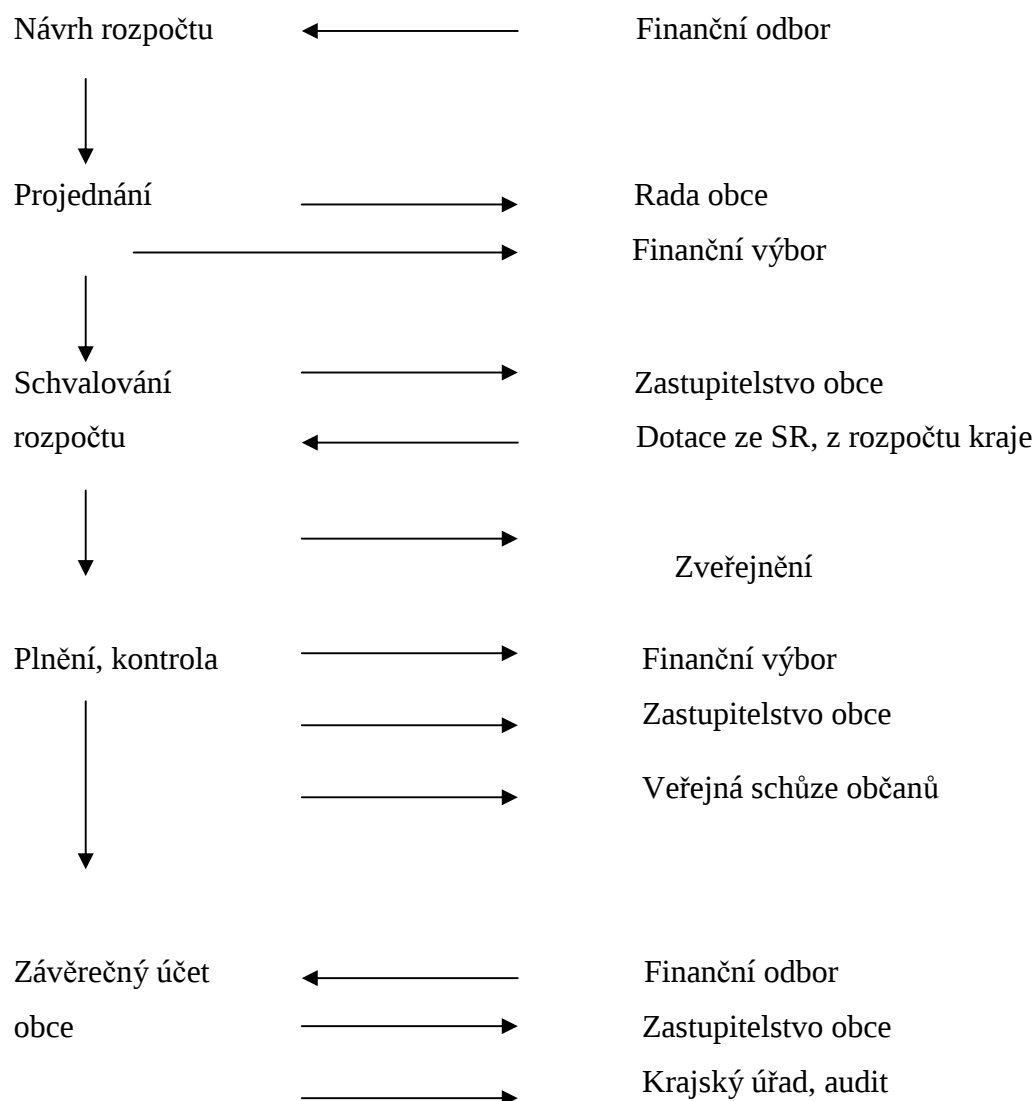
Rozpočtové období je shodné s kalendářním rokem. Celý rozpočtový proces je však delší, trvá 1,5-2 roky. Rozpočtový proces zahrnuje sestavení rozpočtu, dále jeho schvalování a následná realizace, průběžnou a závěrečnou kontrolu, plnění rozpočtu a schválení závěrečného zhodnocení skutečného hospodaření²¹.

¹⁸ Marková, H. Finance obcí, měst a krajů. Orac, s. r. o., Praha 2008. Str. 69.

¹⁹ Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2006. Svaz měst a obcí České republiky, Praha 2006. Str. 31-32.

²⁰ Peková, J., Pilný, J., Jetmar, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. ASPI, a.s., Praha 2008. Str. 201-202.

²¹ Peková, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. MANAGEMENT PRESS, Praha 2004. Str. 211.

Obrázek 1. Rozpočtový proces u rozpočtu obcí v ČR

(Zdroj: Peková, Jitka, Pilný, Jaroslav, Jetmar, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. ASPI, a.s., Praha 2008. Str. 251.)

1.4.3 Rozpočtové zásady

Pro rozpočtové hospodaření se používají následující rozpočtové zásady:

- zásada každoročního sestavování a schvalování
- zásada reálnosti a pravdivosti - tímto se snaží zabránit zkreslování a klamných informací o rozpočtu
- zásada úplnosti, jednotnosti a průhlednosti - nutné pro umožnění kontroly a srovnávání příjmů a výdajů. Srovnání je důležité pro budoucí se vyhnoutí

špatného využívání finančních prostředků a následného negativního vlivu na hospodaření.

- zásada dlouhodobé vyrovnanosti rozpočtu - respektování této zásady vede k dobrému hospodaření
- zásada efektivnosti, hospodárnosti a účinnosti rozpočtových prostředků
- zásada publicity - je důležité informovat o návrhu rozpočtu i o jeho průběžném plnění občany. Tato zásada umožňuje kontrolu hospodaření obce ze strany občanů.²²

1.4.4 Rozpočtová skladba

Rozpočtovou skladbou se rozumí třídění příjmů a výdajů.

Rozpočtová skladba dělí příjmy a výdaje z hlediska:

- odpovědnostního - toto třídění není pro obce a kraje povinné, povinné je pouze pro státní rozpočet
- druhového - toto třídění je základním tříděním v rozpočtové skladbě. Odlišuje třídy (jednomístný číselný kód), seskupení položek (dvojmístný číselný kód), podseskupení položek (trojmístný číselný kód) a jednotlivé položky (čtyřmístný číselný kód).
- odvětvového - rozčlenění podle účelu, na jaký jsou finanční prostředky využity
- konsolidačního - tzv. záznamové jednotky

Druhové třídění

Příjmy jsou rozděleny do dvou skupin a začleněny do čtyř tříd:

- třída 1 - Daňové příjmy	}	Vlastní příjmy
- třída 2 - Nedaňové příjmy		
- třída 3 - Kapitálové příjmy		
- třída 4 - Přijaté dotace	-	Přijaté dotace

²² Peková, J. Veřejné finance, úvod do problematiky. ASPI, a.s., Praha 2008. Str. 119-121.

Výdaje se pak dělí na další 2 třídy:

- třída 5 - Běžné výdaje
- třída 6 - Kapitálové výdaje

Zvláštní postavení má další třída:

- třída 8 - Financování²³

Odvětvové třídění

Zde se využívá čtyřmístný kód. Jednomístný kód – odpočtové skupiny, dvojmístný kód - rozpočtové oddíly, třímístný kód - rozpočtové pododdíly, čtyřmístný kód - paragrafy.

Odvětvové třídění se vztahuje na výdaje podle účelu, na jaký jsou vynakládány a na některé druhy příjmů. Třídí se do šesti skupin:

1. Zemědělství a lesní hospodářství
2. Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
3. Služby pro obyvatelstvo
4. Sociální věci a politika nezaměstnanosti
5. Bezpečnost státu a právní ochrana
6. Všeobecná veřejná správa a služby

Konsolidační třídění

Za prvek rozpočtové skladby jsou považovány tzv. záznamové jednotky. Toto třídění umožňuje vyloučit převody mezi fondy a rozpočtem, mezi obcí jako zřizovatelem a organizačními složkami a mezi rozpočty různých úrovní.

²³ Peková, J. Veřejné finance, úvod do problematiky. ASPI, a.s., Praha 2008. Str. 140-143.

1.4.5 Struktura územních rozpočtů

Příjmy

- běžné
 - o daňové
 - svěřené daně (daň z nemovitosti)
 - sdílené daně (DPFO, DPPO, DPH)
 - místní poplatky
 - správní poplatky
 - o nedaňové
 - poplatky za služby
 - příjmy z pronájmu majetku
 - příjmy od organizačních složek, příspěvkových organizací
 - zisk obecních podniků
 - dividendy z akcií, přijaté úroky
 - ostatní
 - doplňkové
 - o běžné neinvestiční dotace
 - neúčelové (všeobecné)
 - účelové (specifické)
- kapitálové
 - z prodeje majetku - nemovitého a movitého dlouhodobého majetku
 - z prodeje akcií a majetkových podílů
 - přijaté střednědobé a dlouhodobé úvěry
 - příjmy z emise komunálních obligací
 - přijaté splátky půjček
 - ostatní
- kapitálové investiční transfery
 - účelové
 - neúčelové

Výdaje

- běžné (neinvestiční)
 - mzdy a platy
 - povinné pojistné za zaměstnance
 - materiálové
 - energie
 - nájemné
 - sociální dávky
 - výdaje na municipální podniky
 - sankce za porušení rozpočtové kázně
 - placené pokuty
 - placené úroky
 - dotace vlastním organizačním složkám a jiným subjektům
 - neinvestiční příspěvky příspěvkovým organizacím
 - výdaje na sdružování finančních prostředků (neinvestiční)
 - příspěvky dobrovolným svazkům obcí
 - ostatní (poskytnuté dary apod.)

- kapitálové (investiční)
 - na pořízení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku
 - na investiční příspěvky příspěvkovým organizacím
 - na kapitálové investiční poskytnuté dotace organizačním složkám a různým subjektům
 - na nákup cenných papírů
 - na investiční půjčky poskytnuté různým subjektům
 - splátky úvěru
 - ostatní²⁴

²⁴ Peková, J., Pilný, J., Jetmar, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. ASPI, a.s., Praha 2008. Str. 263.

Svěřené daně

Daň z nemovitosti

Daň z nemovitosti se platí ze staveb i z pozemků. Obec může výši daně z nemovitosti částečně ovlivňovat prostřednictvím koeficientů. Tyto koeficienty stanovuje zákon. Koeficient je jednotlivým obcím přiřazen podle počtu obyvatel dané obce. Obec může koeficient zvýšit o jednu kategorii nebo snížit o jednu až tři kategorie. Změna koeficientu se provádí na základě přijaté obecně závazné vyhlášky²⁵.

Tabulka 4. Koeficienty u daně z nemovitosti podle velikosti obce

Velikost obce	Koeficient
do 1000 obyvatel	1,0
1001-6000 obyvatel	1,4
6001-10000 obyvatel	1,6
10001-25000 obyvatel	2,0
25001-50000 obyvatel	2,5
nad 50000 obyvatel a ve Františkových Lázních, Luhačovicích, Mariánských Lázních a Poděbradech	3,5
v Praze	4,5

Zdroj: Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí

Sdílené daně

DPFO vybíraná srážkou

- 8,92 % kraje (stanoveným procentem)
- 21,4% obce
- 69,68% SR

DPFO ze samostatně výdělečné činnosti

- 30% obce (dle bydliště podnikatele)
- 60% celostátní výnos
- 10% celostátní výnos SR

²⁵ Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2006. Svaz měst a obcí České republiky, Praha 2006. Str. 40.

DPFO ze závislé činnosti (celostátní výnos)

- 8,92 % kraje (stanoveným procentem)
- 21,4% obce (podle prostého počtu obyvatel v obci)
- 1,5% obce (podle počtu zaměstnanců s místem výkonu práce v obci; dle přepočteného počtu zaměstnanců)
- 68,18% SR

DPPO (bez daně placené obcemi a kraji)

- 8,92 % kraje (stanoveným procentem)
- 21,4% obce
- 69,68% SR

DPPO (z daně placené obcemi a kraji)

- 100% daně placené obcemi
- 100% daně placené kraji

DPH (celostátní výnos)

- 8,92% kraje (stanoveným procentem)
- 21,4% obce
- 69,68% SR²⁶

Místní poplatky

Místní poplatky jsou upraveny zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.

Obce mohou vybírat následující poplatky:

- poplatek ze psů
- poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt
- poplatek za užívání veřejného prostranství
- poplatek ze vstupného
- poplatek z ubytovací kapacity
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst

²⁶ §4 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní

- poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace²⁷.

Každá obec se může rozhodnout, zda a které poplatky bude vybírat a v jaké výši.

Správní poplatky

Správní poplatky jsou upraveny zákonem č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích.

Obec v rámci přenesené působnosti vykonává úkoly a činnosti státní správy, za které vybírá správní poplatky.

Výše správních poplatků se stanovuje podle sazebníku, který je součástí zákona o místních poplatcích. Sazby jsou stanoveny buď v pevné výši, nebo jako procento ze základu poplatku vyjádřeného v peněžních jednotkách²⁸.

Dotace

Pod pojmem dotace se rozumí peněžní prostředky, které jsou poskytnuty ze státního rozpočtu, z rozpočtu krajů, státních finančních aktiv nebo Národního fondu fyzickým nebo právnickým osobám na stanovený účel. Jsou to nenávratné příjmy rozpočtů obcí, za něž neexistuje protiplnění. Největší část dotací plyne ze státního rozpočtu.

Dotace lze dělit na

- nárokovatelné - jsou schvalovány při schvalování zákona o státním rozpočtu. Na tyto dotace mají obce ze zákona nárok
- nenárokovatelné - tyto dotace získávají obce na základě předložené žádosti. Na nenárokovatelné dotace nemají obce právní nárok, záleží pouze na rozhodnutí příslušných orgánů, zda žádosti vyhoví a dotaci poskytnou²⁹.

²⁷ § 1 odst. zákona o místních poplatcích.

²⁸ § 1 až 4 zákona o správních poplatcích.

²⁹ Peková, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. MANAGEMENT PRESS, Praha 2004. Str. 236.

Dále můžeme dotace dělit na

- účelové - mohou být poskytnuty jenom na předem stanovené potřeby, za určitým účelem, prostředky nelze použít na financování ničeho jiného. Nevyužité prostředky musí být po zúčtování vráceny.
- neúčelové - nejsou poskytovány na předem stanovený účel. Obce můžou tyto dotace použít podle svého uvážení na cokoliv. Při využívání neúčelových dotací se přihlíží k potřebám dané obce³⁰.

1.5 Mimorozpočtové fondy

Mimorozpočtové fondy územních samosprávných celků se dělí na

- neúčelové fondy - příkladem může být fond rezerv a rozvoje
- účelové fondy - jsou určeny na financování předem stanoveného účelu. Jsou vytvářeny z předem vymezených příjmů (např. bytový fond, pozemkový fond)

Fond rezerv a rozvoje

Tento mimorozpočtový fond v hospodaření obcí často představuje důležitou finanční rezervu. Používá se pro

- úhradu schodku rozpočtu
- financování neplánovaných a nenadálých potřeb.

Vytváření tohoto fondu není pro obce povinné, vytvoření záleží na rozhodnutí volených orgánů. Finanční prostředky musí být uloženy na zvláštním bankovním účtu³¹.

³⁰ Marková, H. Finance obcí, měst a krajů. Orac, s. r. o., Praha 2000. Str. 102-103.

³¹ Peková, J., Pilný, J., Jetmar, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. ASPI, a.s., Praha 2008. Str. 281-282.

1.6 Majetek obce

Vlastnictví majetku je důležitým předpokladem existence územní samosprávy. Díky hospodaření obce s jejím majetkem plynou do rozpočtu dané obce příjmy.

Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně, a to se zájmy a potřebami obce. Musí dále pečovat a zasazovat se o rozvoj majetku. Majetek obce musí být chráněn před zneužitím a poškozením³².

Územní samospráva má právní subjektivitu, proto může se svým majetkem podle uvážení libovolně nakládat. Může majetek:

- nakupovat,
- pronajímat a prodávat,
- vkládat do podniků a organizací,
- ručit majetkem.

V České republice byl veškerý obecní majetek v roce 1950 znárodněn. Poté až do roku 1990 národní výbory tento majetek pouze spravovaly. V roce 1990 byl obcím navrácen alespoň část jejich bývalého majetku³³.

1.7 Spolupráce obcí

Spolupráce je významný vztahem ve všech oblastech společnosti, tzn. i v případě obcí. Spolupráce umožňuje snadněji dosáhnout vytyčených cílů. V důsledku spolupráce pak dochází ke snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony. Navozování spolupráce a

³² Marková, H. Finance obcí, měst a krajů. Orac, s. r. o., Praha 2000. Str. 29-34.

³³ Peková, J., Pilný, J., Jetmar, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. ASPI, a.s., Praha 2008. Str. 148-149.

vytváření svazků s jinými obcemi je důležité zejména pro menší obce, jejichž finanční prostředky pro zajišťování některých služeb a pro rozvoj obce jsou značně omezené³⁴.

Podle zákona o obcích mají obce širokou škálu možností vzájemné spolupráce, které lze rozdělit do následujících tří základních skupin:

1. Sdružení obcí za účelem řešení určitého úkolu

V ČR je to například Svaz měst a obcí, který řeší obecné problémy zejména v oblasti legislativy.

Dále lze do této kategorie zahrnout např. Sdružení lázeňských míst, Sdružení historických sídel, energetická sdružení a další.

2. Regionální sdružení obcí

Toto sdružení odpovídá jednotlivým krajům a zabývá se řešením především krajských problémů. Pro příklad lze uvést např. Sdružení obcí Libereckého kraje nebo podobná sdružení jižní Moravy apod.

3. Tzv. mikroregiony

Jde o specifickou kategorii spolupráce, nejčastěji se jedná o formu dobrovolných svazků obcí. Zakládají se například za účelem společného usilování o finance z domácích i zahraničních zdrojů. Důvodem zakládání mikroregionů je prosazování společných zájmů, např. společný rozvod plynu, vodovod, společné skládky odpadu apod³⁵.

³⁴ Formy spolupráce obcí [online]. 2008. [cit. 2010-04-27]. Dostupný z WWW <<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6326681&hledej=formy+spolupr%E1ce+obc%ED>>.

³⁵ Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2006. Svaz měst a obcí České republiky, Praha 2006. Str. 173-174.

2 Charakteristika obce

Tvarožná Lhota je vinařskou obcí nacházející se na jižní Moravě. Obec leží 5 km od města Strážnice. Katastr spadající pod obec se rozprostírá na rozloze 1747 ha na úpatí Bílých Karpat a sousedí přímo se Slovenskou republikou. Obec má 904 obyvatel (stav k 1.1.2009), bydlících ve 310 domech. Obec je zaměstnaností, službami a školstvím spádová do města Strážnice.

Mezi základní občanskou vybavenost obce Tvarožná Lhota patří kostel, hřbitov, mateřská a základní škola (1.-5. třída), obecní dům, společenský dům s halou, knihovna, pošta, pobočka základní umělecké školy Bzenec, ordinace lékařů pro děti a dospělé. V obci se dále nacházejí obchody, pohostinství a pekárna. V budově obecního domu má kancelář Dobrovolný svazek obcí a místní akční skupina Strážnicko.

Zemědělství do dnešní doby utváří charakter krajiny v okolí obce. Převážnou část pozemků obhospodařuje zemědělská farma Žerotín a.s., 5 % pak místní soukromí zemědělci. Tvarožná Lhota je tradiční vinařskou a ovocnářskou obcí jižní Moravy. Vinařství se věnuje asi 20 rodin, ale profesionálně se jím zabývá pouze farma Důbrava. Z ovocnářství je nejzajímavější pěstování tradičního ovoce oskoruší.

Obec má svůj vlastní znak a prapor, který byl na základě žádosti obci Tvarožná Lhota schválen 30.5.2001.

Od roku 2003 obec vydává čtvrtletní obecní zpravodaj a provozuje vlastní internetové stránky www.tvarozna-lhota.net.

Od roku 2008 je na místním obecním úřadě k dispozici služba Czech POINT. Prostřednictvím této služby si zde občané můžou za poplatek vyřídit výpisy z bodového hodnocení řidiče, z Katastru nemovitostí, z Obchodního rejstříku, z Živnostenského rejstříku a z Trestního rejstříku.

Obec je docela bohatá na činnost mnoha spolků. Převážná většina aktivit probíhá v úzké spolupráci obce, obyvatel a spolků. Za podpory veřejnosti jednotlivé spolky pořádají každoročně různé obecní a církevní slavnosti a akce. V současné době v obci fungují následující spolky: TJ Sokol (fotbal), myslivecké sdružení NIMROD, rybáři, mužský pěvecký sbor, smíšený církevní pěvecký sbor, schola, vinaři, sdružení rodičů a přátel školy, keramický kroužek a sdružení INEX (Sdružení dobrovolných aktivit Bílé Karpaty). Spolky se bezplatně podílejí na údržbě veřejných prostranství v obci.

V roce 2007 se obec Tvarožná Lhota zúčastnila soutěže „Vesnice roku“, která se každoročně koná v České republice. V této soutěži získala ocenění „Zlatá stuha“ za společenskou činnost a rozvoj a péči v obci. Na základě získaného ocenění se následně se zapojila do evropské soutěže „Entente florale Europe“. V září 2008 v této soutěži obec obdržela stříbrnou plaketu. Na vyhlášení výsledků soutěže a převzetí získaného ocenění jeli vybraní zástupci obce do chorvatského Splitu.

Turistika

Turistika obce je soustředěna v rekreační oblasti Lučina, která patří do katastru obce. Nachází se zde více než 450 chat a 5 ubytovacích objektů s 350 lůžky. V rekreační oblasti se nachází i koupací nádrž Lučina o rozloze 2 ha, kterou spolu s celou rekreační oblastí spravuje obec Tvarožná Lhota. V lokalitě Lučina je množství rekreačních chat, avšak soukromé podnikatelské aktivity zde nejsou příliš rozšířeny. Infocentrum Lučina nabízí návštěvníkům turistické informace a materiály a různé výletní typy.

K turisticky navštěvovaným místům patří i od roku 2000 stožár GSM, který zároveň slouží jako rozhledna Travičná s vyhlídkou ve výšce 35 m. V areálu rozhledny se nalézá naučná expozice o přírodě a kultuře Bílých Karpat. V roce 2003 byl pod rozhlednou otevřen výletní ekologický areál Salaš Travičná, o který pečuje sdružení INEX.

Od roku 2003 je v obci otevřeno Muzeum oskoruší. Muzeum je věnováno typickému ovocnému stromu této oblasti.

2.1 Mikroregion Strážnicko

Obec Tvarožná Lhota je členem dobrovolného svazku obcí „Mikroregion Strážnicko“. Svazek tvoří 10 obcí: Hroznová Lhota, Kněždub, Kozojídky, Petrov, Radějov, Strážnice, Sudoměřice, Tasov, Tvarožná Lhota a Žeraviny. Mikroregion Strážnicko byl založen v roce 2001. Při vzniku bylo součástí sdružení 6 obcí, v roce 2003 se pak připojily další 4 obce. Důvodem vzniku svazku bylo především společné získávání peněz z dotací. V tehdejší době se začala Česká republika připravovat na vstup do Evropské unie, kde mají větší celky vyšší šanci na úspěch než samotné malé obce.

2.2 Obecní úřad

Základní informace o obecním úřadu

<i>název organizace</i>	Obecní úřad Tvarožná Lhota
<i>sídlo</i>	Tvarožná Lhota 190, 696 62
<i>IČO</i>	00285412
<i>telefon/fax</i>	518 337 726
<i>webová adresa</i>	www.tvarozna-lhota.net

Obecní úřad zaměstnává v trvalém pracovním poměru 9 zaměstnanců. V letních měsících obec dále přijímá na výpomoc brigádníky. Obecní úřad Tvarožná Lhota také spolupracuje s Úřadem práce ve Veselí nad Moravou, odkud každoročně přijímá uchazeče o zaměstnání, které pak zaměstnává na půl roku od jara do podzimu. Za to dostává od Úřadu práce nějaké finanční prostředky sloužící k pokrytí části jejich platu.

Organizační struktura obecního úřadu

Obecní úřad je tvořen starostou, místostarostou a zaměstnanci obce. V čele úřadu stojí starosta, který je uvolněným zastupitelem a je pro výkon této funkce dlouhodobě uvolněn z pracovního poměru. Je nadřízen všem zaměstnancům obce. Místostarosta je ale už neuvolněný, zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti.

Zastupitelstvo je nejvyšším orgánem. Zřizuje výbory a komise jako své kontrolní a poradní orgány. Skládá se z 11 členů. Tito členové jsou neuvolnění a ze své funkce dostávají určitou peněžní částku.

Obec Tvarožná Lhota obecní radu nemá, protože má méně než 15 zastupitelů. V takovém případě se podle zákona o obcích obecní rada nezřizuje.

V obci dále působí tyto komise a výbory: kontrolní výbor, finanční výbor, kulturní komise, pozemková komise, stavební komise a komise pro přípravu sjezdu Lhot. Tato komise byla speciálně zřízena kvůli sjezdu Lhot a Lehot, který se v obci bude konat v roce 2010.

3 Analýza rozpočtu obce Tvarožná Lhota

Tato práce je zaměřena na hospodaření v letech 2005-2009. Ve všech pěti sledovaných letech bylo vždy v prosinci předchozího roku přijato hospodaření podle rozpočtového provizoria. Rozpočty pro dané roky byly schváleny na zasedání obecního zastupitelstva obce v únoru nebo v březnu příslušného roku, neboť do konce předchozího roku nebyl rozpočet na další rok odsouhlasen.

V následující tabulce jsou uvedeny schválené rozpočty na jednotlivé roky.

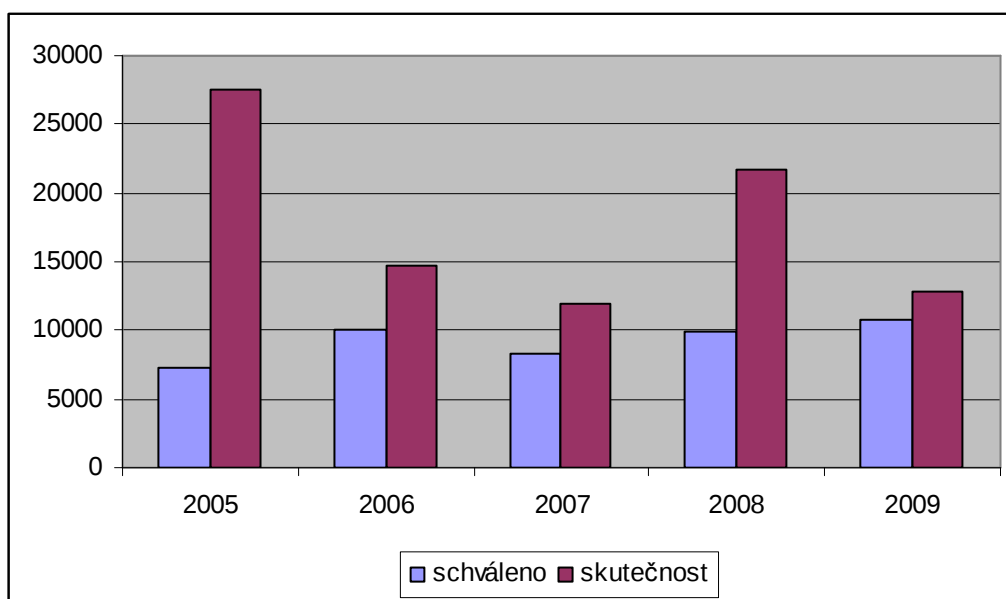
Tabulka 5. Schválené rozpočty pro roky 2005-2009 (údaje v tis. Kč)

	2005	2006	2007	2008	2009
schválené výdaje	7 254,00	9 994,00	8 300,00	12 245,00	13 121,00
schválené příjmy	7 254,00	9 994,00	8 312,00	9 883,00	10 731,00
druh rozpočtu	vyrovnaný	vyrovnaný	přebytkový	schodkový	schodkový

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

Zúčtování hospodaření obce po uplynutí daných let ukázalo, že skutečnost se odlišuje od schválených rozpočtů. Je to způsobeno především různými mimořádnými příjmy a výdaji. Tyto nenadálé a neočekávané příjmy a výdaje se v průběhu roku promítají do rozpočtu prostřednictvím navyšování příjmů a výdajů. Lze to vidět na finančních výkazech hospodaření, kde je zachycen jak rozpočet schválený a jeho skutečné plnění, tak i rozpočet po provedených změnách během roku.

Porovnání schválených rozpočtů analyzovaných let a jejich skutečného plnění je zachyceno v následujících grafech.

Graf 1. Schválené a skutečné příjmy v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

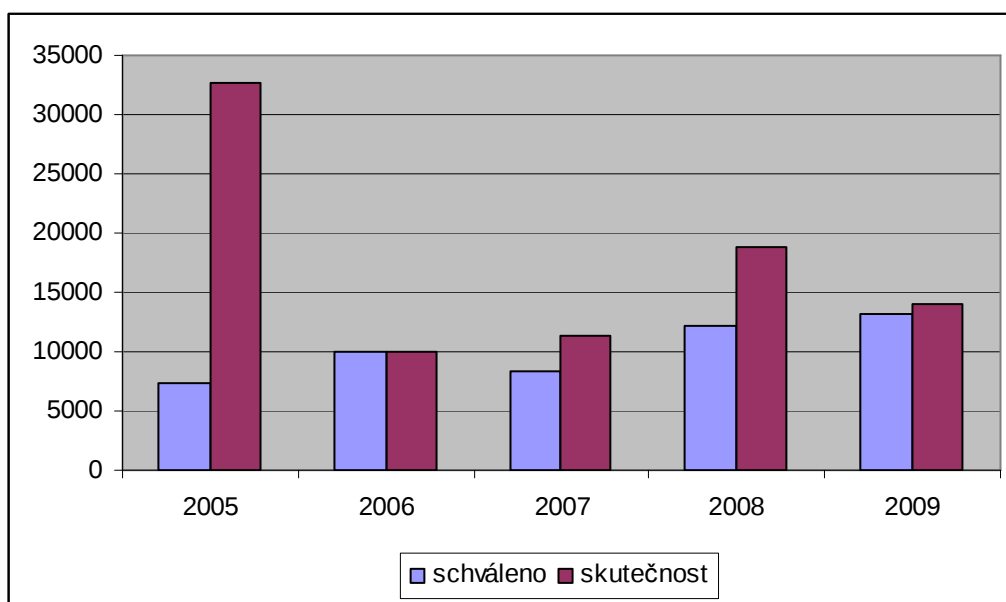
Ve všech pěti letech se skutečné příjmy lišily od příjmů schválených na začátku každého rozpočtového období. Po vyhodnocení příjmů po skončení jednotlivých let skutečné příjmy byly vždy vyšší než původní schválené. Dosažené příjmy přesahovaly původně schválené o 19 % (v roce 2009) až 280 % (v roce 2005). Tyto rozdíly byly způsobeny různými výdaji a příjmy, které při schvalování rozpočtu nebyly známy. V průběhu jednotlivých let proto docházelo k úpravám výše příjmů a výdajů.

Tabulka 6. Schválené a skutečné příjmy v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)

	2005	2006	2007	2008	2009
schválené příjmy	7 254,00	9 994,00	8 312,00	9 883,00	10 731
skutečné příjmy	27 514,64	14 748,08	12 006,50	21 730,28	12 743,26
Rozdíl	20 260,64	4 754,08	3 694,50	11 847,28	2 012,26

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

Ve výše uvedené tabulce jsou uvedeny přesné hodnoty schválených a poté skutečně dosažených příjmů v letech 2005-2009. Největší rozdíl mezi schváleným a skutečným plněním byl v roce 2005, kdy skutečné příjmy ke 31.12.2005 byly o 20 260 640,- Kč vyšší.

Graf 2. Schválené a skutečné výdaje (údaje v tis. Kč)

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

Na grafu je možné vidět, že skutečné výdaje ve všech letech kromě roku 2006 byly vyšší než původně schválené. Největší rozdíl nastal v roce 2005, kdy skutečné výdaje byly až o 350 % vyšší než schválené. Oproti tomu v následujícím roce se skutečnost téměř nelišila od schválených výdajů, skutečné výdaje byly o necelé jedno procento nižší než schválené.

Tabulka 7. Schválené a skutečné výdaje v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)

	2005	2006	2007	2008	2009
Schválené výdaje	7 254,00	9 994,00	8 300,00	12 245,00	13 121,00
Skutečné výdaje	32 632,89	9 931,20	11 409,90	18 883,52	13 953,32
Rozdíl	25 378,89	-62,80	3 109,90	6 638,52	832,32

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

V předcházející tabulce jsou přesně vyčísleny schválené výdaje a poté skutečné výdaje k datu 31.12. daného roku. Dále je uveden rozdíl mezi schváleným rozpočtem a skutečností.

3.1 Hospodaření obce v letech 2005-2009

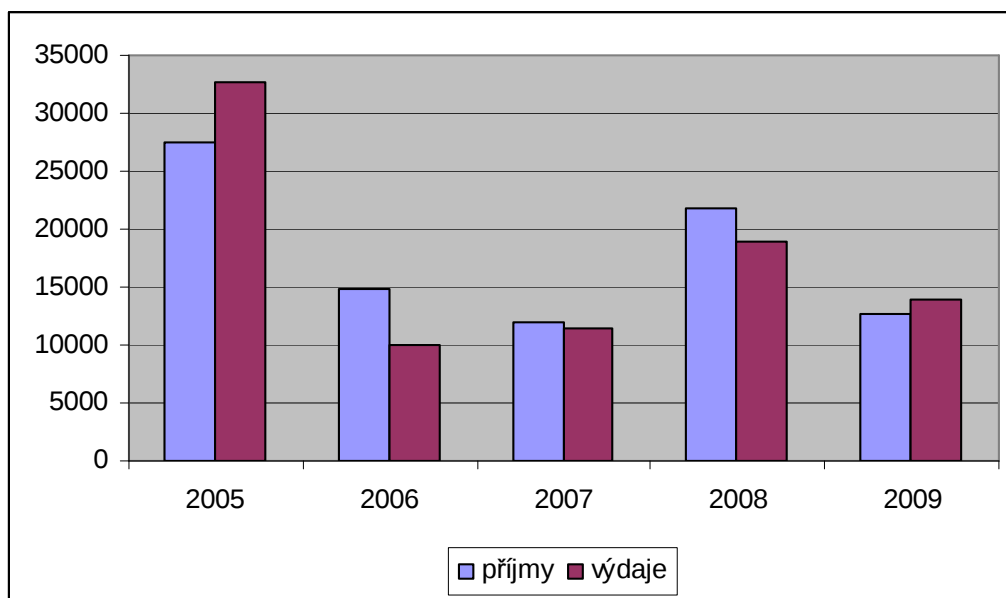
Hospodaření může být po skončení kalendářního roku buď přebytkové, kdy dosažené příjmy přesahují vynaložené výdaje v daném roce, nebo deficitní, kdy výdaje jsou vyšší než obdržené příjmy. Analýza hospodaření obce v jednotlivých letech je zobrazena v následující tabulce a grafu.

Tabulka 8. Vývoj skutečných příjmů a výdajů v letech 2005-2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Příjmy	27 514,64	14 748,08	12 006,50	21 730,28	12 743,26
Výdaje	32 632,89	9 931,20	11 409,90	18 883,52	13 953,32
Saldo	-5 118,25	4 816,88	596,60	2 846,76	-1 210,06

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

Ve sledovaném období dosáhla obec v letech 2006, 2007 a 2008 kladného výsledku hospodaření. Pouze v roce 2005 a 2009 výdaje převyšovaly dosažené příjmy a hospodářský výsledek byl záporný. Tato ztráta z hospodaření byla pokryta ze zisků předešlých let.

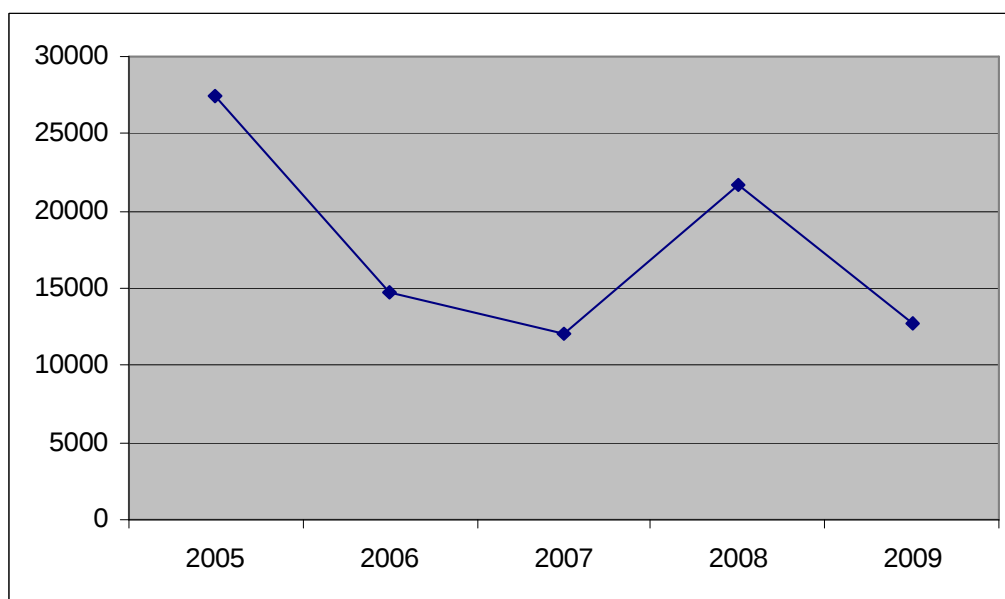
Graf 3. Příjmy a výdaje v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

V roce 2005 výdaje převýšily příjmy o 19 % a v roce 2009 pak o 9 %. Ve zbývajících letech byly vždy dosažené příjmy vyšší o 5 % (v roce 2007) až 48 % (v roce 2006) než výdaje.

3.2 Analýza příjmů

Příjmy rozpočtu obce jsou rozděleny dle rozpočtové skladby do čtyř skupin a to na příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté dotace. Každá tato skupina se na celkových příjmech podílí jinou částí. Výše některých příjmů může obec ovlivnit, jiné však méně či vůbec. Viz dále.

Graf 4. Vývoj příjmů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

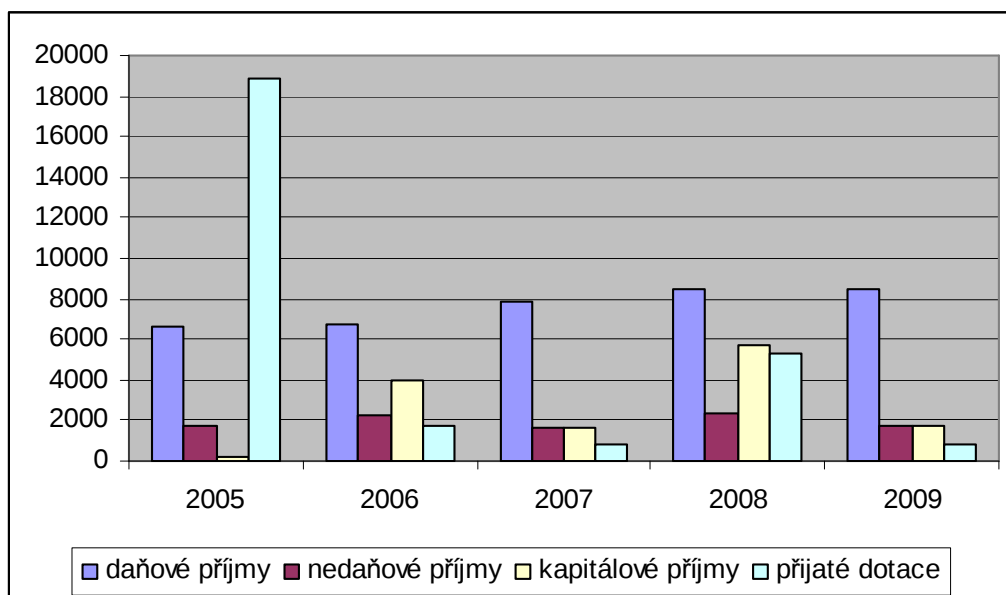
Z grafu lze vypožorovat, že v letech 2005 až 2007 celkové příjmy klesají, v roce 2008 prudce vzrostly a poté v roce 2009 opět klesají. Nejvyšší byly v roce 2005 v částce 27 514 640,- Kč, naopak nejnižší v roce 2007 ve výši 12 006 500,- Kč. V letech 2005 a 2008 byly příjmy výrazně vyšší než v ostatních sledovaných letech. Příčina tohoto jevu bude podrobněji rozebrána v částech 3.2.1 až 3.2.4.

Tabulka 9. Struktura příjmů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)

	2005	2006	2007	2008	2009
Daňové příjmy	6 682,95	6 701,42	7 907,35	8 437,16	8 431,99
Nedaňové příjmy	1 756,66	2 291,69	1 605,95	2 333,62	1 737,66
Kapitálové příjmy	228,86	4 014,66	1 662,38	5 670,97	1 782,62
Přijaté dotace	18 846,17	1 740,31	830,82	5 288,53	790,99
Celkem	27 514,64	14 748,08	12 006,50	21 730,28	12 743,26

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

V tabulce je vidět, jakou výší se jednotlivé druhy příjmů podílejí na celkových příjmech v jednotlivých letech.

Graf 5. Struktura příjmů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)

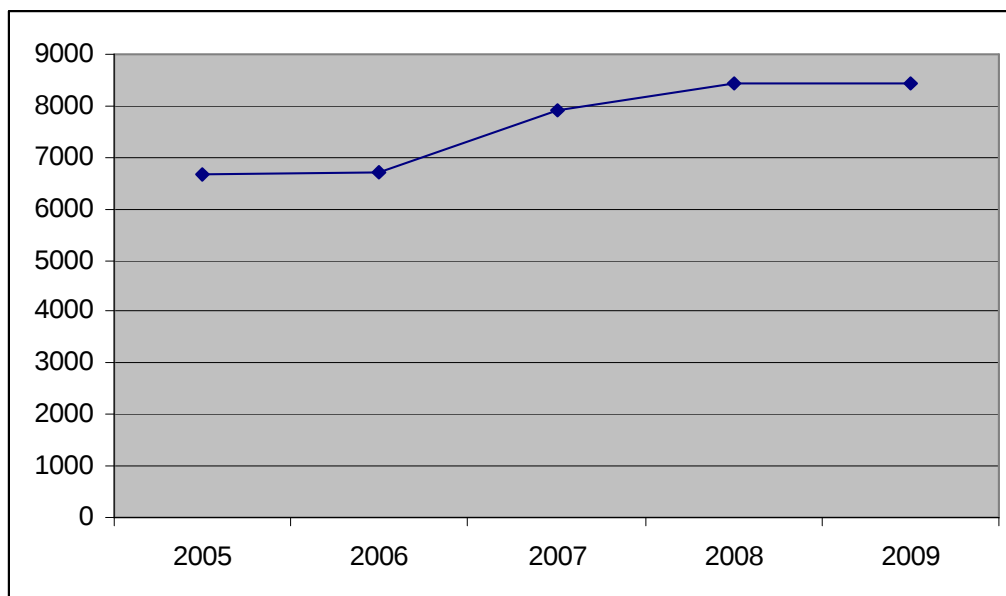
Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

Největší podíl na příjmech představovaly v letech 2006 až 2009 daňové příjmy, jen v roce 2005 největší podíl měly přijaté dotace, a to zejména díky získání vysoké dotace na výstavbu nového sportovního zařízení v obci.

Vývoji jednotlivých druhů příjmů se věnují následující kapitoly.

3.2.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy zaujímají v celkových příjmech obce od 24% (v roce 2005) až po 66% (v letech 2007 a 2009). Daňové příjmy jsou důležitou součástí rozpočtu a představují každoročně jistý finanční tok peněžních prostředků pro obec.

Graf 6. Vývoj daňových příjmů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

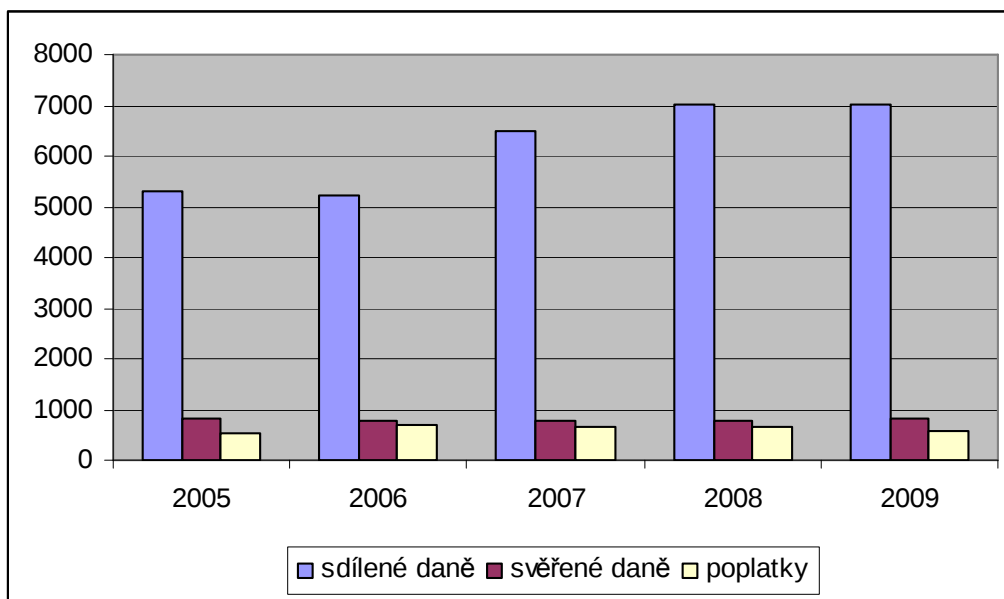
Výše daňových příjmů v jednotlivých letech nijak výrazně nekolísá, je relativně stálá. Na jejich výši má obecní zastupitelstvo pouze nepatrný vliv, jejich výše je převážně závislá na zákonech.

Tabulka 10. Struktura daňových příjmů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč.)

	2005	2006	2007	2008	2009
Sdílené daně	5 326,50	5 228,89	6 501,64	7 002,23	7 047,21
Svěřené daně	828,91	771,88	768,66	785,71	834,37
Místní poplatky	518,80	689,69	624,66	623,18	529,25
Správní poplatky	8,74	10,96	12,39	26,04	21,17

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

V předcházející tabulce jsou uvedeny částky jednotlivých druhů daňových příjmů v příslušných letech.

Graf 7. Struktura daňových příjmů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

Sdílené daně

Mezi daňovými příjmy na první pohled převažují sdílené daně, které zahrnují DPH, daň z příjmů právnických osob a daň z příjmů fyzických osob. Z těchto daní připadá do obecního rozpočtu určité procento, stanovené zákonem o rozpočtovém určení daní. Od roku 2008 platí novela tohoto zákona, který stanovuje jiné procentní rozdělení daní mezi obce, kraje a státní rozpočet. Přijetí novely znamená pro obce zvýšení podílu z 20,59% na 21,4% u některých daní. Podíl sdílených daní na daňových příjmech se ve sledovaných letech pohyboval mezi od 78% (v roce 2006) do 83% (v letech 2008 a 2009).

Svěřené daně

Svěřené daně zahrnují pouze jedinou daň, kterou je daň z nemovitostí. Její celý výnos náleží do rozpočtu obce, do jehož katastru daná nemovitost spadá. Výše daně je určena pomocí koeficientu podle velikosti obce. Tuto daň může každá obec alespoň z části ovlivňovat tím, že má právo tento koeficient zvýšit o jednu kategorii nebo snížit a to až o tři kategorie či stanovit pro nemovitosti místní koeficient. Podíl svěřených daní na daňových příjmech byl od 9% (v roce 2008) do 12% (v roce 2005).

Poplatky

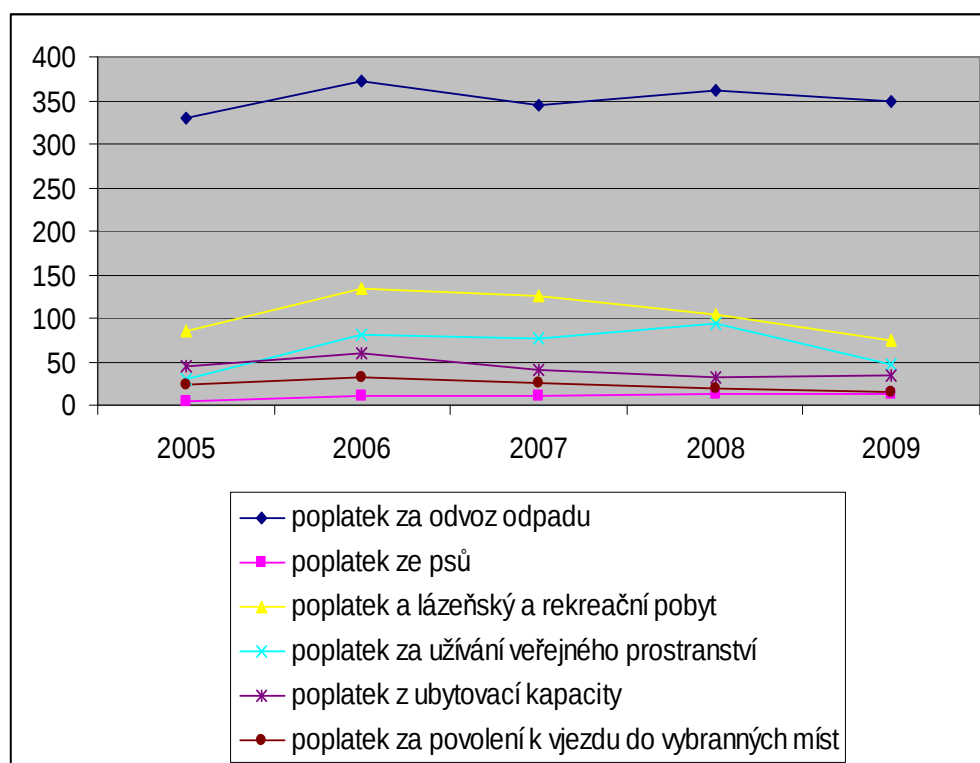
Poplatky, které zahrnují místní a správní poplatky se podílely na daňových příjmech ze 7% (v roce 2009) až 11% (v roce 2006). Místní a správní poplatky představují nejmenší podíl na daňových příjmech.

Obec Tvarožná Lhota v uplynulých pěti letech vybírala následující místní poplatky.

Tabulka 11. Místní poplatky (údaje v tis. Kč)

	2005	2006	2007	2008	2009
Poplatek za odvoz odpadu	328,74	371,38	345,33	362,53	349,52
Poplatek ze psů	5,25	10,80	10,40	11,80	12,02
Poplatek za lázeňský a rekreační pobyt	85,03	134,09	126,41	104,59	73,70
Poplatek za užívání veřejného prostranství	29,23	81,17	75,72	92,74	46,37
Poplatek z ubyt. kapacity	44,91	60,08	40,23	32,05	33,01
Poplatek za povolení k vjezdu do vybraných míst	23,80	31,69	26,57	19,48	14,63

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

Graf 8. Vývoj příjmů z vybíraných poplatků v obci v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Sazba poplatku je v obci stanovena na 300,- Kč na osobu za rok. Výše tohoto poplatku se v minulých letech nezměnila.

Největších příjmů dosáhla obec z poplatku za likvidaci komunálního odpadu. Ve všech letech tvořil výnos tohoto poplatku vždy více než 50 % celkové sumy všech vybíraných poplatků. Největších příjmů ve výši 371 380,- Kč z tohoto poplatku dosáhla obec v roce 2006, nejnižší příjem byl zaznamenán ve výši 328 740,- Kč v roce 2005.

Poplatek ze psů

Sazba poplatku za rok je v obci stanovena na 100,- Kč za každého psa. Poplatek je splatný do 31.3. příslušného roku.

Příjem získaný z toho poplatku je ve všech letech nejnižší ze všech vybíraných poplatků. Na veškerých poplatcích se podílí pouze 1 až 2 %.

Poplatek za lázeňský a rekreační pobyt

Sazba poplatku činí za osobu a každý započatý den pobytu 10,- Kč. Poplatek platí poplatník ubytovateli, ten je pak povinen ho odvést obci do 10. dne následujícího měsíce. Od poplatku jsou osvobozeni děti do 18ti let. Je poskytována úleva pro starobní důchodce ve výši 5,- Kč.

Nezanedbatelná je i částka vybraná z poplatku za lázeňský a rekreační pobyt, která tvoří v jednotlivých letech od 14 do 20 %.

Tento poplatek má pro obec velký význam díky tomu, že do katastru obce Tvarožná Lhota spadá rekreační oblast Lučina. Rekreační oblast Lučina má dopad i na výši poplatku z ubytovací kapacity a poplatku za povolení k vjezdu do vybraných míst.

Poplatek z ubytovací kapacity

Sazba poplatku z ubytovací kapacity činí za každé využití lůžko a den 3,- Kč.

Poplatek z ubytovací kapacity se v letech 2005 až 2009 na veškerých vybraných poplatcích podílel 5% až 9 %. V roce 2006 došlo k nárůstu a poté v dalších letech k opětovnému poklesu. V roce 2009 lze vypočítat opět nepatrný nárůst.

Poplatek za povolení k vjezdu do vybraných míst

Výše poplatku za povolení k vjezdu je stanovena následovně:

- pro občany obce Tvarožná Lhota, kteří nevlastní nemovitost v RO Lučina 10,-Kč za rok,
- pro ostatní návštěvníky RO Lučina 300,- Kč za rok,
- pro rekreanty a nájemce sezónních objektů 100,-Kč za měsíc,
- pro rekreanty v ubytovacích zařízeních a návštěvníci chat 50,- Kč za týden,
- pro vozidla TAXI 100,- Kč za měsíc,
- povolenka pro jednodenní vjezd osobního vozidla 40,- Kč za den.

V roce 2006 došlo k nárůstu výše vybraného poplatku oproti předcházejícímu roku a poté k poklesu, stejně jako u předchozích dvou uvedených poplatků. Na celkových příjmech z poplatků se podílí od 3 do 5 %.

Poplatek za užívání veřejného prostranství

Sazba poplatku činí za každý započatý m² a každý započatý den:

- 10 Kč za umístění dočasných staveb a zařízení, které slouží pro poskytování služeb a prodeje,
- 0,5 Kč za umístění stavebního zařízení a skládek,
- 0,5 Kč za užívání veřejného prostranství pro kulturní akce.

Dále je poplatek stanoven paušální částkou

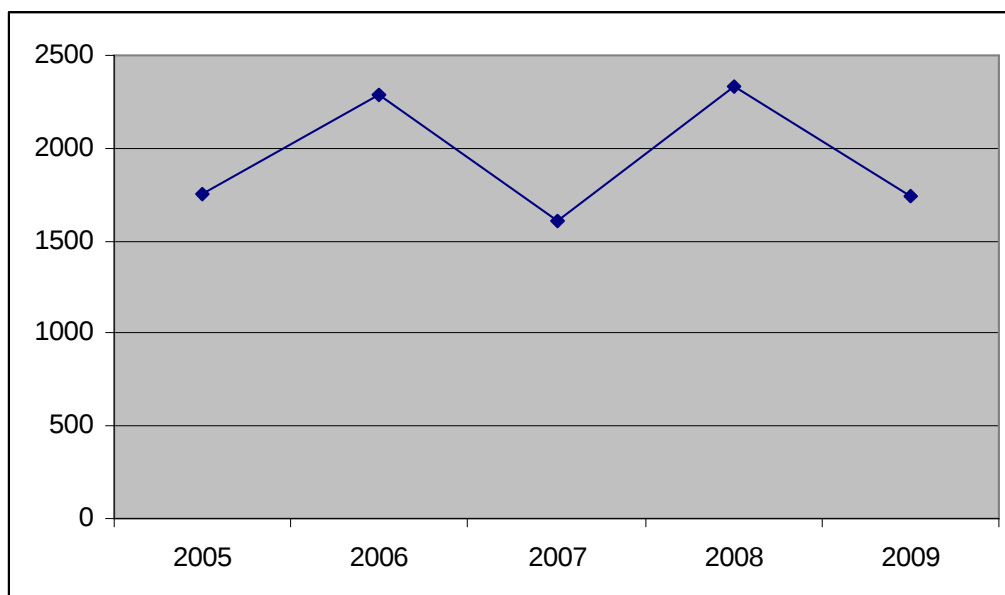
- 40 Kč za rok za vyhrazení parkovacího místa pro osobní a nákladní automobil za každý m²,
- 40 Kč za rok za umístění reklamního zařízení za každý započatý m².

Výše poplatku za užívání veřejného prostranství se pohybuje od 6 do 15 % na částce celkových poplatků. Částka v jednotlivých letech kolísá, střídá se nárůst s následným poklesem.

3.2.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy závisí pouze na činnosti každé obce. Výši daňových příjmů může obecní zastupitelstvo ovlivnit. Souvisí s vlastní činností, aktivitami a hospodařením obce. Nedaňové příjmy jsou tvořeny hospodařením obce s vlastním majetkem. Může se jednat o příjmy z pronájmu majetku obce, příjmy za poskytnutí služeb aj., ale také přijaté úroky z poskytnutých půjček.

Na následujícím grafu je znázorněn vývoj nedaňových příjmů v analyzovaných letech.

Graf 9. Vývoj nedaňových příjmů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

Nedaňové příjmy tvoří v rozpočtu obce 7% (v roce 2005) až 16% (v roce 2006) celkových příjmů. Na grafu lze vidět, že výše nedaňových příjmů hodně kolísala.

V následující tabulce jsou uvedeny oblasti, z nichž plynou do obecního rozpočtu příjmy nedaňového charakteru. V mnoha uvedených oblastech v jednotlivých letech příjmy hodně kolísají, nejsou stálé.

Tabulka 12. Nedaňové příjmy (údaje v tis. Kč)

	2005	2006	2007	2008	2009
Lesní hospodářství	0,068	829,87	407,00	1 155,43	510,64
Vnitřní obchod, služby a cest. ruch	0,066	0,066	0,17	0,076	9,73
Pozemní komunikace	0,00	0,00	0,00	85,57	0,00
Pitná voda	5,60	1,80	0,00	0,00	0,00
Kultura	2,27	3,40	6,21	3,28	3,00
Ostatní činnosti v záležit. kultury, církve	26,51	35,51	37,03	41,63	18,56
Zájmová činnost a rekreace	0,00	55,95	0,00	0,00	0,00
Tělovýchova	0,00	0,00	52,86	41,46	38,30
Ambulantní péče	0,044	1,06	15,40	9,99	11,27
Rozvoj bydlení a byt.hospod.	0,00	0,00	632,28	374,09	82,88
Komunální služby a územní rozvoj	1 393,68	1 131,66	97,42	88,36	133,9
Nakládání s odpady	155,01	139,54	186,33	221,40	194,67
Správa v ochraně životního prostředí	0,00	0,50	0,00	0,00	0,00
Regionální a místní správa	77,77	36,46	9,36	23,60	116,43
Obecné příjmy z finan. operací	27,92	55,88	122,40	125,23	88,08
Splátky půjč. prostředků	0,00	0,00	39,48	0,00	288,00
Zařízení předškolní výchovy a zákl. vzdělání	0,00	0,00	0,00	0,00	242,20

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

Poměrně stálé příjmy jsou například příjmy z oblasti kultury. Tyto příjmy plynou především z každoročně se opakujících kulturních akcí, jako jsou například plesy či krojované hody a poutě.

V roce 2005 bylo v obci postaveno nové sportovní zařízení. Od roku 2006 do obecního rozpočtu plynou příjmy z jeho provozu. Ceny za hodinu za využití sportovních prostor jsou stanoveny následovně:

- děti do 15ti let 5,- Kč za osobu
- nad 15 let - míčové sporty 20,- Kč za osobu
- nad 15 let - individuální sporty 10,- Kč za osobu
- ping-pong 50,- Kč za stůl
- použití sprchy 10,- Kč za osobu
- pořádání společenské a sportovní akce 250,- Kč

Vysokých příjmů obec dosahuje také z pronájmu především obecních pozemků.

3.2.3 Kapitálové příjmy

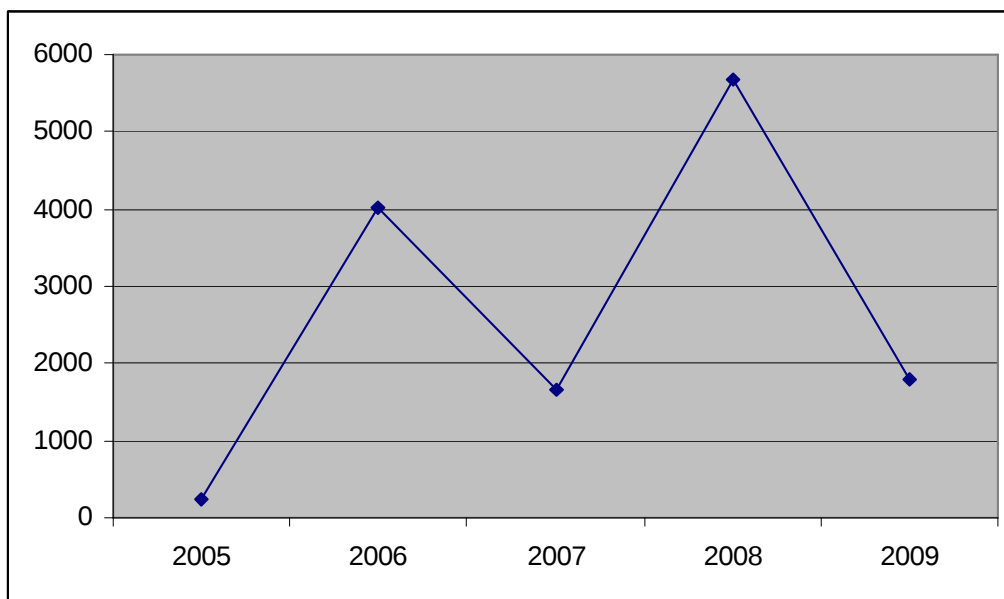
Kapitálové příjmy jsou pro obec každoročně především příjmy z prodeje pozemků z vlastnictví obce do vlastnictví soukromých osob. Kapitálové příjmy obce zaujímá ve sledovaných letech od 1% (v roce 2005) až 27 % (v roce 2006) na celkových příjmech obce.

Tabulka 13. Kapitálové příjmy (údaje v tis. Kč)

	2005	2006	2007	2008	2009
Komunální služby a územní rozvoj	228,86	4 014,66	1 662,38	1 196,97	622,53
Rozvoj bydlení a byt. hospodářství	0,00	0,00	0,00	4 474,00	1 160,09

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

Kapitálové příjmy ve všech pěti sledovaných letech plynuly ze dvou oblastí. Bylo to z oblasti komunálních služeb a územního rozvoje a z oblasti rozvoje bydlení a bytového hospodářství. Kapitálové příjmy zahrnují především příjmy z prodeje pozemků.

Graf 10. Vývoj kapitálových příjmů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

Na grafu lze vidět, že v letech 2005, 2007 a 2009 byly kapitálové příjmy hodně nízké oproti letům 2006 a 2008.

Největších kapitálových příjmů dosáhla obec v roce 2008, kdy tento velký nárůst byl způsoben prodejem horního i dolního kempu Lučina soukromým zájemcům. Horní autokemp Lučina byl prodán za cenu 1 103 000,- Kč. Dolní autokemp byl prodán za cenu 4 750 000,- Kč. Byla prodána rovněž správní budova v Rekreační oblasti Lučina za cenu 501 500,- Kč.

K rozhodnutí o prodeji Autokempinku na Lučině vedla skutečnost, že toto podnikání bylo pro obec již několik let ztrátové a nejlepším řešením byl prodej. Obec musela každoročně financovat tuto ztrátu a proto po důkladném zvážení všech možností bylo vyhodnoceno nejlepší řešení situací, a tím byl odprodej kempu soukromého vlastnictví. Po prodeji byly tyto peníze využity na rozvoj obce a bydlení. Například peníze jsou poskytovány formou příspěvků na zateplení a fasádu rodinných domů v obci.

3.2.4 Přijaté dotace

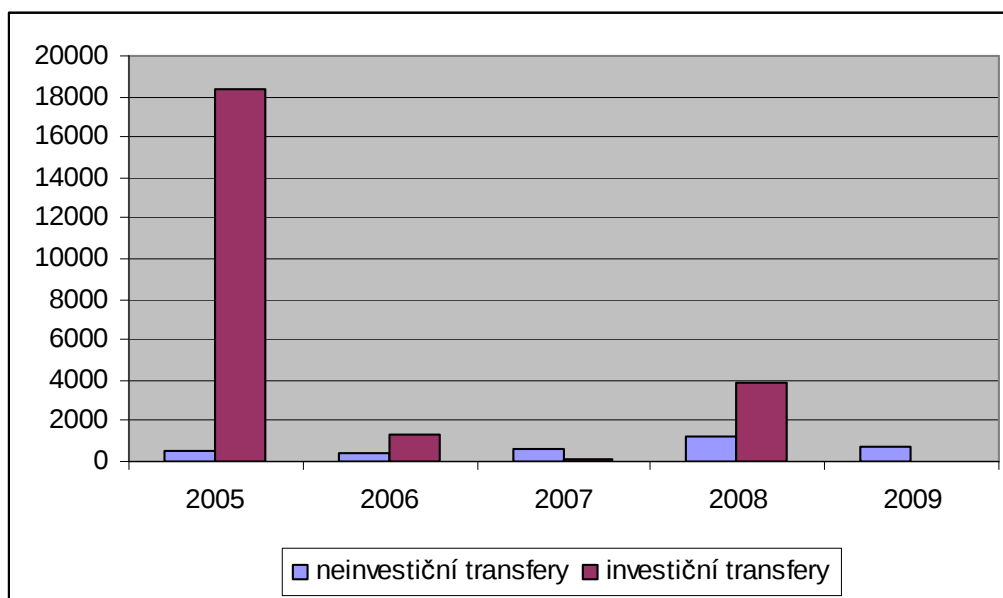
Přijaté dotace představují významnou součást celkových příjmů obce. Obce nejsou založeny za účelem podnikání a dosahování zisku, proto pro ně mají veškeré poskytnuté dotace, a to jak investiční tak i neinvestiční, velký význam.

Tabulka 14. Přijaté dotace (údaje v tis. Kč)

	2005	2006	2007	2008	2009
Neinvestiční transfery	473,41	365,65	658,80	1 240,34	690,7
Investiční transfery	18 336,93	1 334,32	90,00	3 903,50	0,00
Převody z vlastních fondů hospod. (podnikat.)činnosti	0,00	0,00	35,53	100,00	53,93
Převody z rozpočtových účtů	35,83	40,34	46,49	44,69	46,27

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

Přijaté dotace zaujímaly v celkových příjmech podíl od 6 % (v roce 2009) až po 69 % (v roce 2005). Dotace se v jednotlivých letech hodně měnily. Souviselo to s tím, jestli obec v daném roce žádala o nějakou dotaci a následně zda ji získala. Největších investičních dotací bylo dosaženo v roce 2005 ve výši 18 336 930,- Kč a nejvyšších neinvestičních dotací v roce 2008 v částce 1 240 340,- Kč.

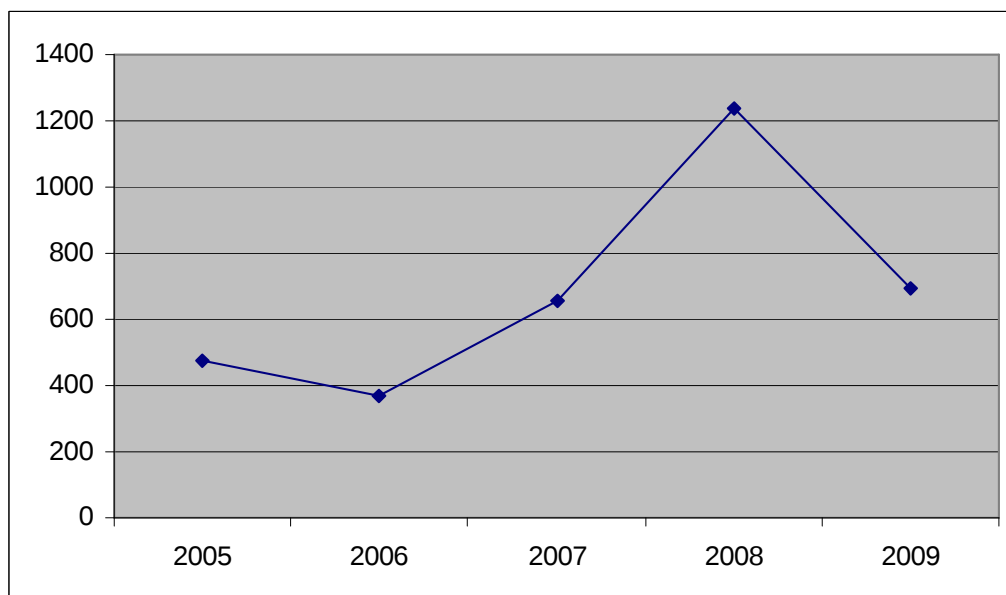
Graf 11. Struktura přijatých dotací v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

V letech 2005, 2006 a 2008 převažují v rozpočtu obce Tvarožná Lhota investiční transfery nad neinvestičními. Pouze v roce 2007 jsou investiční transfery nižší než neinvestiční a v roce 2009 jsou investiční transfery dokonce nulové.

Neinvestiční transfery

Neinvestiční transfery z větší části představují tzv. nárokovatelné dotace, na které má každá obec ze zákona nárok. Jsou schvalovány každoročně v rámci sestavování rozpočtů jednotlivých územních úrovní. Takže jejich výše závisí na rozhodnutí vyšších samosprávních celků.

Graf 12. Vývoj neinvestičních transferů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)

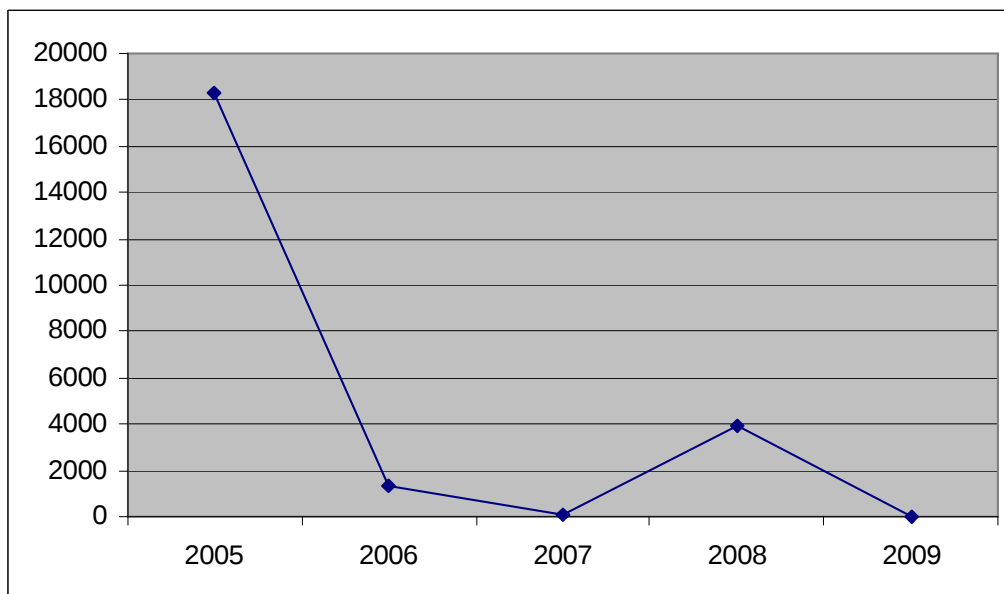
Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

Z grafu je ihned poznat, že nejvyšší neinvestiční dotace obec obdržela v roce 2008, kdy výrazně převyšují nad ostatními lety.

Neinvestiční dotaci lze získat nárokem ze zákona, ale taky jako „odměnu“ za nějaký úspěch či zásluhu. Takovou dotaci ve výši 100 000,- Kč získala právě obec Tvarožná Lhota v roce 2007 od Jihomoravského kraje za svou účast v krajském kole soutěže Vesnice roku 2007.

Investiční transfery

Investiční transfery jsou poskytovány na základě předložené žádosti a po jejím následném schválení.

Graf 13. Vývoj investičních transferů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

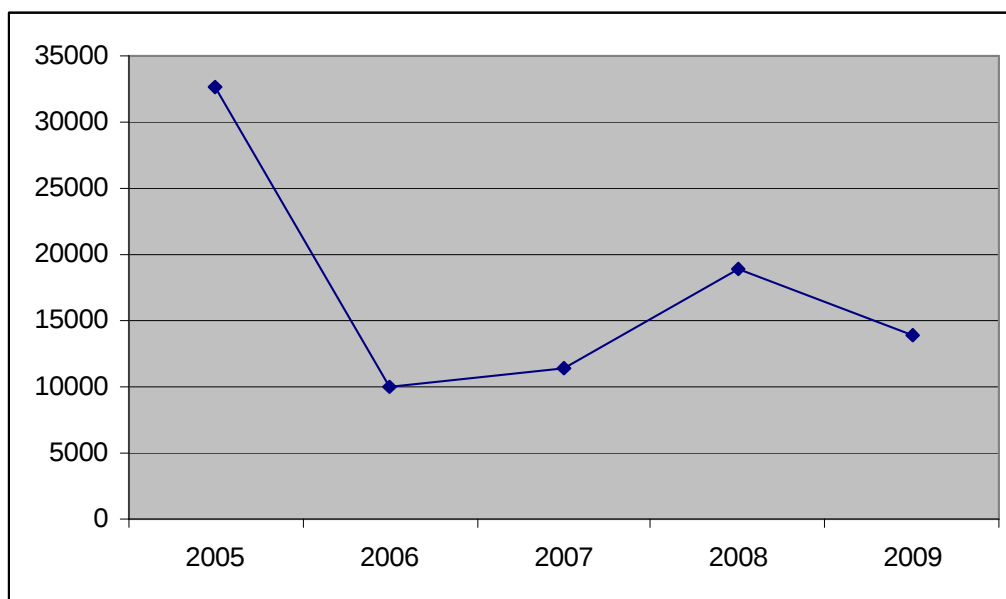
V grafu lze vidět, že v roce 2005 investiční dotace výrazně převyšovaly nad dalšími lety. Bylo to způsobeno schválením a přijetím rozsáhlých dotací na výstavbu nového sportovního zařízení v obci.

V roce 2006 a 2007 byly investiční dotace velmi nízké oproti předchozímu roku. K většímu nárůstu přijatých transferů došlo opět v roce 2008, kdy největší část z nich tvořil příspěvek ze státního rozpočtu ve výši 2 500 000,- Kč na rekonstrukci základní školy. Dalšími významnými přijatými dotacemi v tomto roce byly zejména dotace z Programu rozvoje venkova od Jihomoravského kraje na úpravu veřejného prostranství v obci a dotace rovněž od Jihomoravského na opravu příjezdové cesty k rozhledně Travičná. V témže roce získala obec také příspěvek ve výši 2 500 000,- Kč z různých ministerstvem a od Jihomoravského kraje na úpravu, rozvoj a propagaci obce v celoevropské soutěži o nejkrásnější venkovská sídla.

V roce 2009 obec Tvarožná Lhota neobdržela žádné investiční dotace.

3.3 Analýza výdajů

Výdaje se dělí do dvou skupin, jsou to výdaje běžné a výdaje kapitálové. Běžné výdaje jsou spojeny s běžným, každodenním chodem celé obce. Kapitálové výdaje souvisí s investicemi a rozvojem obce.

Graf 14. Vývoj výdajů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

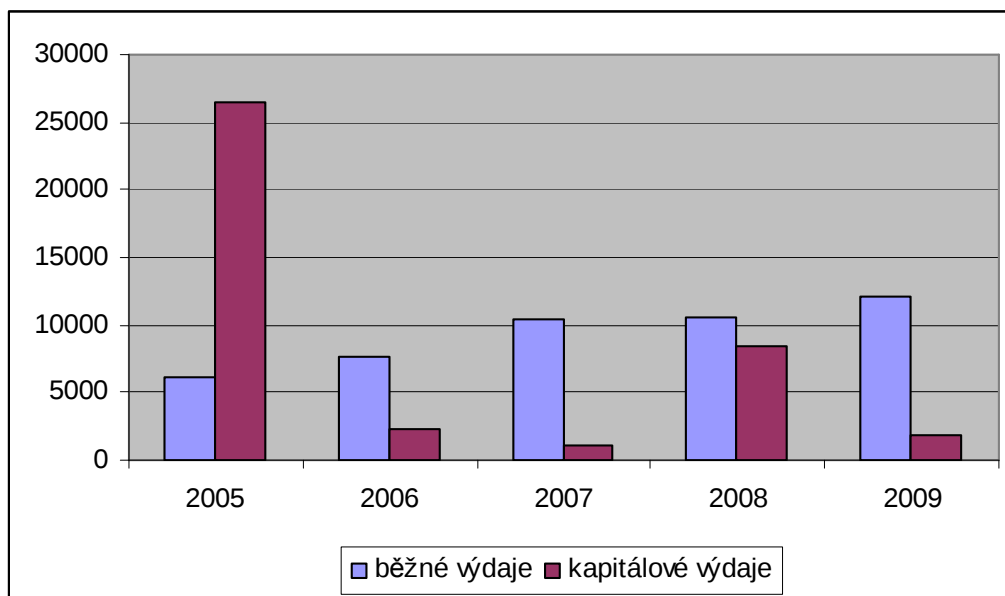
Z grafu lze na první pohled vidět, že v roce 2005 byly celkové výdaje několikanásobně vyšší než v následujících letech, dosahovaly výše 32 632 890 Kč. Tyto vysoké výdaje souvisely především s výstavbou již výše zmiňovaného sportovního zařízení. Oproti tomu nejnižší výdaje byly v roce 2006, a to v celkové částce 9 931 200 Kč.

Tabulka 15. Struktura výdajů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)

	2005	2006	2007	2008	2009
Běžné výdaje	6 082,53	7 702,47	10 338,65	10 509,59	12 098,27
Kapitálové výdaje	26 550,36	2 228,73	1 071,25	8 373,93	1 855,05
Celkem	32 632,89	9 931,20	11 409,90	18 883,52	13 953,32

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

V tabulce je uvedena výše běžných a kapitálových údajů v období let 2005-2009.

Graf 15. Struktura výdajů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)

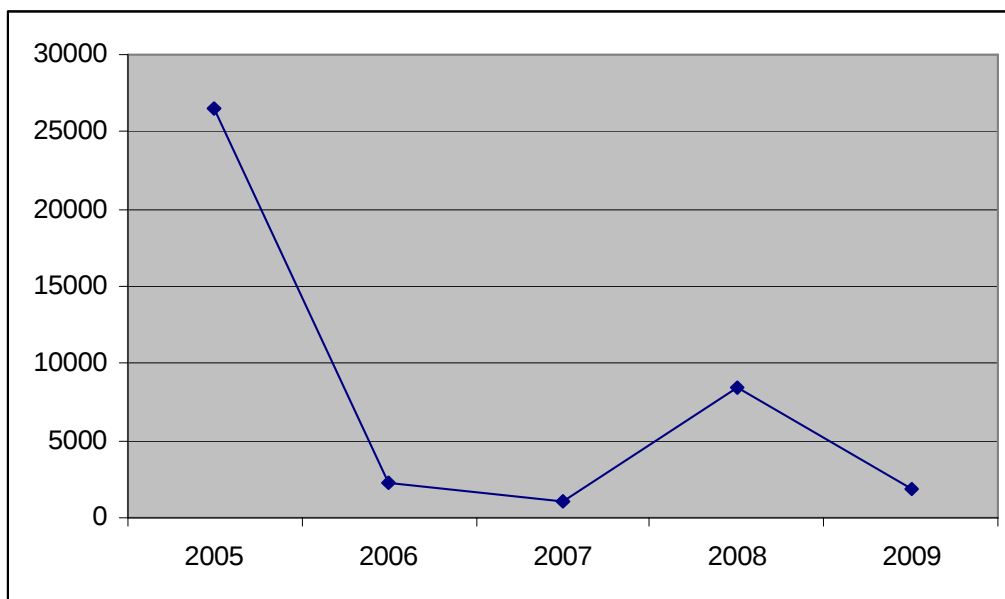
Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

Struktura výdajů se v jednotlivých letech hodně lišila.

V roce 2005 tvořily převážnou část výdajů výdaje kapitálové. Ve zbylých sledovaných letech pak převážnou část veškerých výdajů zaujímaly běžné výdaje, kapitálové výdaje představovaly minoritní část. V roce 2008 nebyly rovněž kapitálové výdaje nijak zanedbatelné.

3.3.1 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje ve sledovaných letech se na celkových výdajích podílejí od 13% (v roce 2009) až po 81% (v roce 2005). Je tedy vidět, že se v jednotlivých letech hodně měnily a kolísaly, což můžeme pozorovat přesněji na následujícím grafu.

Graf 16. Vývoj kapitálových výdajů v letech 2005-2009 (údaje v tis.)

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

V roce 2005 představovaly kapitálové výdaje přibližně 81 % veškerých výdajů a dosahovaly výše 26 550 360 Kč. Příčinou tak vysokých kapitálových výdajů byla výstavba nového sportovního zařízení. Obec si pro tuto investičně náročnou stavbu vzala úvěr ve výši 5 000 000,- Kč. Tento úvěr bude obec splácet dlouhodobě (10 let). Roční výše splátek úvěru činí 556 000,- Kč.

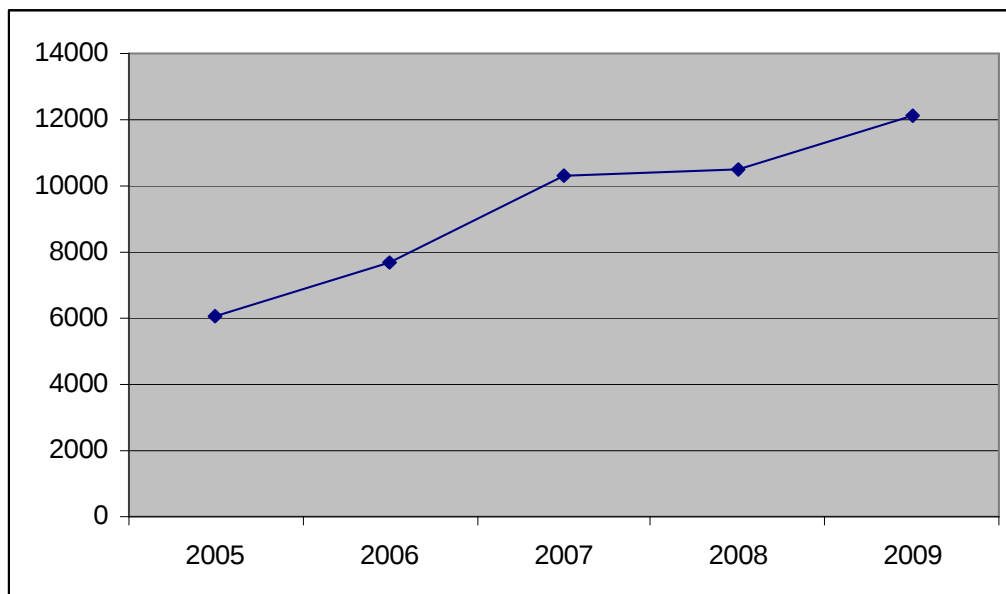
Obdobně v roce 2008 rovněž kapitálové výdaje vysoké oproti letům 2006, 2007 a 2009. Vystoupaly na částku 8 373 930 Kč, a to kvůli konané opravě a rekonstrukci místní základní školy, kdy tato rekonstrukce vyšla obec na 5 125 208,- Kč.

Ve zbývajících letech byly kapitálové výdaje v porovnání s již zmiňovanými lety relativně nízké, nedocházelo k žádným velkým rekonstrukcím, výstavbám apod.

3.3.2 Běžné výdaje

Podíl běžných výdajů na celkových výdajích se ve sledovaných letech pohyboval od 19 % (v roce 2005) až po 91% (v roce 2007). Mohlo by se zdát, že podle podílu na celkových výdajích běžné výdaje v jednotlivých letech hodně kolísaly, ale na

následujícím grafu poznáme, že tomu tak není. Vysoké rozpětí podílu na celkových výdajích bylo způsobeno již dříve zmiňovanými výkyvy výdajů kapitálových. Vývoj běžných výdajů je znázorněn na následujícím grafu.

Graf 17. Vývoj běžných výdajů (údaje v tis. Kč)
Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

Nejnižší běžné výdaje ve výši 6 082 530,- Kč byly v roce 2005, nejvyšší pak v roce 2009, a to v částce 12 098 270,- Kč. Z grafu lze vypožorovat, že v letech 2005 až 2009 docházelo ke každoročnímu nárůstu běžných výdajů. Nebyl to skokový nárůst, jak by se vzhledem k podílu na celkových výdajích dalo očekávat. Nárůst je spíše plynulý, což vypovídá o tom, že nebylo potřeba žádných nenadálých a neočekávaných vysokých výdajů. Nárůst byl spíše způsobený nárůstem cen.

3.4 Odvětvové členění výdajů

Odvětvové členění výdajů je srozumitelnější a přehlednější, neboť rozděluje výdaje podle oblastí, ve kterých byly vynaloženy.

V následující tabulce jsou výdaje členěny podle odvětví. Lze tak snadno zjistit, která oblast vyžaduje nejvíce finančních prostředků.

Tabulka 16. Vývoj výdajů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)

	2005	2006	2007	2008	2009
Lesní hospodářství	28,38	373,91	442,09	783,30	441,02
Rybářství	0,00	0,00	12,00	16,00	20,00
Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch	117,12	100,30	44,02	79,51	31,62
Pozemní komunikace	1 299,65	1 047,52	1 668,51	1 519,77	1 364,88
Silniční doprava	0,00	0,00	0,00	0,00	44,40
Pitná voda	0,00	444,15	0,00	0,00	0,00
Odvádění a čištění odpad. vod	27,10	1 348,53	0,00	49,79	30,00
Voda v zemědělské krajině	5 569,10	0,00	0,00	0,00	57,23
Předškolní výchova, zákl. škola	705,81	736,36	843,69	8 143,78	1 270,64
Kultura	148,20	154,81	245,83	206,21	563,27
Ochrana památek a péče o kultur. dědictví	1,83	0,00	0,00	0,00	0,00
Činnosti církví	0,00	0,00	50,00	0,00	500,00
Sdělovací prostředky	13,95	12,42	19,72	20,76	23,76
Ost. činnosti v záležitosti kultury a církve	114,13	114,97	148,86	377,46	233,33
Tělovýchova	50,00	60,00	888,54	736,45	374,46
Zájmová činnost a rekreace	19 672,97	426,62	0,00	0,00	3,00
Ambulantní péče	27,18	27,75	35,88	46,46	47,84
Rozvoj bydlení a byt.hospod.	0,00	0,00	0,00	0,00	41,08
Komunální služby a územní rozvoj	1 735,82	1 733,22	2 342,06	2 442,43	3 610,04
Ost.činnosti v obl.bydlení, komunikací	0,00	0,00	131,39	136,32	60,00
Nakládání s odpady	558,31	534,71	629,82	597,12	625,74
Ochrana přírody a krajiny	216,41	395,94	355,08	1 064,33	894,05
Dávky zdravotně postiženým občanům	6,00	6,50	0,00	0,00	0,00
Služby sociální péče	70,26	65,05	56,10	53,34	58,18
Zastupitelské orgány	640,22	702,05	726,82	815,35	814,42
Regionální a místní správa	1 155,03	1 101,99	1 262,99	972,43	1 257,52
Obecné výdaje z fin. operací	2,61	127,51	165,98	176,51	140,12
Pojištění funkčně nespécif.	0,00	0,00	47,60	49,64	51,92
Převody vlastním fondům v rozpo. územní úrovni	35,83	40,34	46,49	4,69	46,27
Ost. finanční operace	430,97	376,53	1 252,26	551,87	1 345,47
Ostatní činnosti	5,99	0,00	14,17	0,00	3,07

Zdroj: Výkazy FIN 2-12M obce Tvarožná Lhota

Relativně stálé a každoročně se opakující výdaje jsou zřetelné v následujících oblastech:

- oblasti pozemní komunikace,
- kultury,
- sdělovacích prostředků,
- ambulantní péče,
- nakládání s odpady,
- služby sociální péče,
- zastupitelské orgány,
- regionální a místní správa.

V těchto oblastech jsou vynakládány převážně běžné výdaje, které se každoročně opakují.

V ostatních oblastech výdaje méně nebo více kolísají. Jedná se především o výdaje kapitálové, které nejsou pravidelné každý rok. Jako příklad uvádím výdaje na ochranu přírody a krajiny, které v roce 2008 výrazně vzrostly o více než 200%. Tento velký nárůst byl způsobem především rozsáhlými výsadbami zeleně a rostlin v rámci účasti v již zmíněné evropské soutěži. Tyto výdaje byly z velké části pokryty různými dotacemi a příspěvky. V témže roce byly velké výdaje rovněž v oblasti předškolní výchovy a základní školy kvůli rozsáhlé rekonstrukci základní a mateřské školy.

Z rozpočtu obce jsou každoročně poskytovány finanční příspěvky občanům na různé činnosti a aktivity. Od roku 2007 obec začala poskytovat finanční příspěvek na zateplení a fasádu rodinných domů. V roce 2008 byl vyplácen příspěvek ve výši 400,- na jeden dům v rámci příprav na účast v celoevropské soutěži Kvetoucí sídla Evropy, a to na průčelí domu a záhony před domem. Z rozpočtu je také dáván příspěvek na lyžařský výcvik pro žáky 7. tříd ve výši 1 000,- Kč na žáka s trvalým bydlištěm ve Tvarožné Lhotě. Do roku 2008 byla výše příspěvku 300,- Kč. Dále je poskytován příspěvek na pohřebné v částce 3 000,- Kč. Každoročně jsou pak poskytovány příspěvky jednotlivým aktivním spolkům a organizacím v obci za jejich činnost.

Vysoké výdaje v oblasti zájmové činnosti a rekreace v roce 2005 byly způsobeny již dříve zmiňovanou výstavbou nového sportovního zařízení.

V roce 2008 byla koupena maringotka v ceně 30 000,- Kč pro práci zaměstnanců mimo obec. V témže roce byla odkoupena za 150 000,- Kč budova v areálu bývalého zemědělského družstva, která byla zrekonstruována a určena jako zázemí pro zaměstnance obce. V tomto roce bylo zhotoveno nové parkoviště před obchodem Jednoty v hodnotě 171 000,- Kč.

V roce 2009 obec začala vykupovat pozemky na cenu 25,- Kč/m² pro budoucí výstavbu nových rodinných domů. Ve stejném roce byla poskytnuta krátkodobá finanční půjčka v částce 288 000,- Kč Mužskému sboru na dotační titul „Rozvoj kulturních akcí ve Tvarožné Lhotě“ na pořízení přenosného podia, nákup stánků a propagačních polic. V témže roce byl schválen příspěvek 500 000,- Kč Římskokatolické farnosti Kněždub na stavbu pastoračního centra ve Tvarožné Lhotě.

4 Návrhy na zlepšení hospodaření

V této části práce se pokusíme nastínit možnosti, které by mohly přispět k lepšímu hospodaření obce Tvarožná Lhota. Ke zlepšení hospodaření můžou vést dvě cesty. Je to buď snížením výdajů nebo zvýšením příjmů obecního rozpočtu. Daňové příjmy nemůže obec mnoho ovlivnit, jejich výše vychází ze zákona. Může však ovlivnit výši příjmů nedaňových, a to svou vlastní činností.

4.1 Propagace a zviditelnění obce

Obec Tvarožná Lhota leží v turisticky zajímavé oblasti. Je proto důležité více obec zviditelnit a informovat o tom, co může nabídnout. Okolí obce je lákavé především z hlediska turistiky. Nabízí spoustu vzácných a ohrožených druhů rostlin i živočichů, které v jiných oblastech České republiky lze jen těžko najít. V celém okolí obce se nachází spousta turistických naučných stezek, na kterých se lze dozvědět spousta informací a zajímavostí o místní fauně, flóře a způsobu života zdejších obyvatel.

Nad obcí se nachází rozhledna Travičná, kterou každoročně navštíví tisíce turistů. Je to v dalekém okolí jediná rozhledna svého druhu. Za jasného počasí je z ní výhled do dalekého okolí. V areálu rozhledny je možnost prohlédnout si prezentaci o CHKO Bílé Karpaty a koupit propagační letory o okolí a drobné suvenýry.

Zvýšení návštěvnosti rozhledny by mělo za následek i zvýšení příjmů do obecního rozpočtu. Mým návrhem ke větší návštěvnosti je umístění turistických ukazatelů na hlavních dopravních tazích, kde prozatím značení chybí. Nechala bych umístit dva turistické ukazatele, jeden na silnici ve směru ze Strážnice do Veselí nad Moravou a druhý v opačném směru. V letní sezóně tudy projíždí spousta lidí, aniž by vůbec věděli o možnosti tohoto turistického cíle. Jedno turistické značení by vyšlo cca na 3 000,- Kč. To znamená při značení v obou směrech by byly výdaje cca 6 000,- Kč. Investice do tohoto značení není nijak vysoká a během jedné sezóny by se vrátila díky zvýšení

návštěvnosti a následného zvýšení tržeb. Během sezóny, která trvá od 1.4. do 31.10., navštívilo v loňském roce rozhlednu Travičná 9 508 turistů. Za jasného počasí v letních měsících se denní tržba pohybuje až kolem 4 000 - 5 000,- Kč. Celá tržba připadá obci. Proto při zvýšení návštěvníků by se bez problémů investice do turistického značení lehce vrátila.

4.2 Daň z nemovitosti

Daň z nemovitosti je jedinou svěřenou daní, ze které veškeré příjmy plynou do rozpočtu obce, v jejíž katastru se daná nemovitost nachází. Podle zákona o dani z nemovitostí lze výnos ovlivnit zvýšením koeficientu, který připadá dané obci podle počtu obyvatel. Tento koeficient může obec zvýšit o jednu kategorii či naopak snížit o jednu až tři kategorie³⁶. Dále každá obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit místní koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5³⁷.

Obec Tvarožná Lhota s počtem obyvatel přibližně 900 spadá do kategorie obcí do 1 000 obyvatel. Pro tuto kategorii je zákonem určený koeficient 1. Místní koeficient zde zavedený není.

V následující tabulce jsou uvedeny případné výnosy z daně z nemovitosti při současném koeficientu 1 a poté po zvýšení koeficientu o jednu kategorii, tj. s koeficientem 1,4, po zavedení možných místních koeficientů.

Tabulka 17. Dopad na příjem z daně z nemovitosti při zvýšení a zavedení místního koeficientu

Místní koeficient	Koeficient 1	Koeficient 1,4
1	834 370	1 168 118
2	1 668 740	2 336 236
3	2 503 110	3 504 354
4	3 337 480	4 672 472
5	4 171 850	5 840 590

Zdroj : Vlastní výpočet

³⁶ §6 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, v platném znění

³⁷ §12 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, v platném znění

Například při zvýšení koeficientu na 1,4 a místním koeficientu 1 by do obecního rozpočtu plynulo 1 168 118,- Kč, to je o 333 748,- Kč více než v roce 2009.

Zvýšení koeficientu nebo stanovení místního koeficientu by znamenalo výrazné zvýšení příjmů do rozpočtu obce.

Novela zákona o dani z nemovitosti

Od 1.1.2010 platí novela zákona o dani z nemovitostí, podle které se téměř u všech druhů nemovitostí zvyšuje sazba daně o 100 %. Pouze u pozemků uvedených v §6 odst.1 zůstává sazba daně v roce 2010 na úrovni roku 2009. V následující tabulce jsou uvedeny změny sazby u nemovitostí, kterých se novela platná od začátku roku 2010 týká.

Tabulka 18. Změna sazby daně z nemovitostí v roce 2010

Nemovitost	Sazba daně v Kč za 1m²	
	Rok 2009	Rok 2010
Zastavěné plochy a nádvoří	0,10	0,20
Stavební pozemky	1,00	2,00
Ostatní plochy pokud jsou předmětem daně	0,10	0,20
Zastavěná plocha u obytných domů	1,00	2,00
Zastavěná plocha u staveb pro individuální rekreaci a rodinných domů využívaných pro individuální rekreaci	3,00	6,00
Zastavěná plocha u garáží vystavěných odděleně od obytných domů	4,00	8,00
Zastavěná plocha u staveb užívaných pro podnikatelskou činnost		
- zemědělská prvovýroba, lesní a vodní hospodářství	1,00	2,00
- průmysl, stavebnictví, doprava, energetika	5,00	10,00
Ostatní stavby	3,00	6,00
Byty a ostatní samostatné nebytové prostory	1,00	2,00

Zdroj: Zákon č. 2338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, platný pro rok 2009 a 2010

Tato změna zákona znamená v roce 2010 pro obec zvýšení příjmu z daně z nemovitosti téměř na dvojnásobek částky získané výběrem této daně za rok 2009. To představuje navýšení příjmu obecního rozpočtu téměř o 834 370,- Kč.

4.3 Poplatky

Poplatek ze psa

Zákon o místních poplatcích uvádí, že sazba poplatku za jednoho psa může činit až 1 500,- Kč za rok. V obci Tvarožná Lhota je tento poplatek stanoven na 100,- Kč za jednoho psa za rok. Což je v porovnání s tím, co povoluje zákon pouze minimální část. Zvýšení příjmů by obec mohla dosáhnout zvýšením tohoto poplatku.

V následující tabulce je uveden dopad na výši příjmů při sazbě poplatku od 100,- po 300,- Kč za psa za rok.

Tabulka 19. Výnos z poplatku ze psa při různých sazbách

Sazba poplatku za psa a rok (v Kč)	Výnos z poplatku (v Kč)
100	12 020
200	24 040
300	36 060

Zdroj: Vlastní výpočet

Při zvýšení poplatku na 300,- Kč za psa na rok by došlo navýšení příjmů o 24 040,- Kč, tj. o 200%. Při tom sazba 300,- Kč je v porovnání se zákonnou maximální sazbou stále ještě nízká. Zvýšení o 200,- Kč za rok by občany určitě zase tolik nezatížilo.

Poplatek z ubytovací kapacity

Novela zákona o místních poplatcích platná v roce 2009 stanovovala maximální sazbu poplatku 4,- Kč za každé lůžko a den. Od 1.1.2010 dochází ke změně maximální sazby, a ta se zvyšuje na 6,- Kč za lůžko a den. Tato změna zákona může zvýšit příjmy obecního rozpočtu v následujících letech.

V následující tabulce jsou vyčísleny výnosy z poplatku v různě stanovených sazbách.

Tabulka 20. Výnos z poplatku z ubytovací kapacity při změně sazby

	Sazba v Kč	Výnos z poplatku v Kč
Poplatek stanovený obcí	3	33 010
Max. sazba poplatku dle zákona do r. 2009	4	44 013
Max. sazba poplatku od r. 2010	6	66 020

Zdroj: Mé vlastní výpočty

Pokud by obec ustanovila maximální možnou sazbu poplatku z ubytovací kapacity dle zákona, při nezměněném počtu vybraného poplatku by v roce 2010 příjmy do rozpočtu z tohoto poplatku činily 66 020,- Kč, což je o 100% více oproti roku 2009.

4.4 Termínovaný účet

Termínovaný účet je bankovní účet, na který se jednorázově vloží finanční prostředky a po nějakou dobu se vložené peníze úročí určitou sazbou stanovenou danou bankou. Tento účet neslouží k platebnímu styku. Banky většinou po klientech požadují minimální vklad, který se pohybuje od 1 000,- Kč do 100 000,- Kč. Kladem termínovaného účtu je větší zúročení vložených peněžních prostředků než při uložení na běžný účet. Jedinou nevýhodou je zdanění úroků sazbou 15%³⁸.

Založení termínovaného účtu je u mnoha bank podmíněno existencí běžného účtu u téže banky. Obec Tvarožná Lhota má založený běžný účet u České spořitelny. K datu 31.12. 2009 byl zůstatek běžného účtu 6 310 100,- Kč. Proto pro obce by bylo případné založení termínovaného účtu nejvýhodnější právě u České spořitelny.

V následující tabulce je uvedeno úročení na vkladovém termínovaném účtu založeného k běžnému účtu u České spořitelny při různé výši vkladu na různou dobu. Uvedená úroková sazba je platná k datu 8.4.2010.

³⁸ Co je termínovaný vklad [online]. 2010. [cit. 2010-04-18]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/bankovnictvi/informace/terminovane-vklady/co-to-je/>>.

Tabulka 21. Úročení na vkladovém termínovaném účtu u České spořitelny

	<100 000	<250 000	<500 000	<1 000 000	≥1 000 000
1 měsíc	0,20	0,25	0,30	0,35	0,40
2 měsíce	0,20	0,25	0,30	0,35	0,40
3 měsíce	0,30	0,30	0,35	0,40	0,45
6 měsíců	0,40	0,45	0,50	0,55	0,60
12 měsíců	0,90	1,00	1,10	1,20	1,30
18 měsíců	1,30	1,40	1,50	1,60	1,70
24 měsíců	1,85	1,95	2,05	2,10	2,20
48 měsíců	2,50	2,60	2,70	2,85	3,00

Zdroj: www.csas.cz

Pro příklad uvádím úročení pro jednotlivé doby při vkladech 400 000,- Kč, 750 000,- Kč a 1 000 000,- Kč. Jsou zde vidět dosažené úroky při kombinaci různé výše a doby vkladu na termínovaný účet u České spořitelny.

Tabulka 22. Dosažené úroky na termínovaném účtu při různých vkladech

	Vklad 400 000,-	Vklad 750 000,-	Vklad 1 000 000,-
1 měsíc	1 200	2 625	4 000
2 měsíce	1 200	2 625	4 000
3 měsíce	1 400	3 000	4 500
6 měsíců	2 000	4 125	6 000
12 měsíců	4 400	9 000	13 000
18 měsíců	6 000	12 000	17 000
24 měsíců	8 200	15 750	22 000
48 měsíců	10 800	21 375	30 000

Zdroj: Vlastní výpočet

Z tabulky jde vidět, že při různé výši vkladu lze dosáhnout celkem vysokých příjmů z úroků. Nesmí se však zapomenout, že úroky podléhají srážkové dani 15%.

4.5 Větší samostatnost spolků v obci

Činné spolky v obci každoročně dostávají dotace z obecního rozpočtu na svou činnost, které nejsou nijak malé.

V následující tabulce uvádím přehled poskytnutých příspěvků z obecního rozpočtu vybraným místním spolkům za rok 2009.

Tabulka 23. Poskytnuté příspěvky místním spolkům

Spolek	Poskytnutý příspěvek (v Kč)
Myslivecké sdružení NIMROD	10 000
Moravský rybářský svaz	10 000
Mužský pěvecký sbor	100 000
SRPŠ	5 000
REAL Střed	5 000
TJ Sokol	112 000

Zdroj: Zápisy ze zasedání zastupitelstva obce

Spolky by se měly snažit se více osamostatnit a vydělávat si více samy na sebe svou vlastní činností a ne se spoléhat na obdržené dotace, jak tomu z větší části tak je. Ve výše uvedené tabulce můžeme na první pohled vidět, že Mužský pěvecký sbor a TJ Sokol obdrželi v roce 2009 velmi vysoké příspěvky v porovnání s ostatními spolky. Tyto dva vysoké příspěvky bych v dalších letech snížila. Snížením příspěvků by se snížily výdaje z obecního rozpočtu a tím by se zlepšilo hospodaření. Dále bych navrhovala, aby místní spolek TJ Sokol se více zapojil do údržby fotbalového hřiště například brigádami svých členů. V současné době především pravidelné sečení trávníku zajišťují obecní pracovníci, což pro obecní rozpočet znamená výdaj v podobě platu zaměstnance.

4.6 Výstavba nových rodinných domů

Obec v uplynulých letech začala vykupovat pozemky od různých soukromých vlastníků. Tyto pozemky jsou vykupovány pro výstavbu nových rodinných domů. Výkupní cena pozemků je v částce 25,-Kč/m². Tyto pozemky bude v budoucnu prodávat jako stavební parcele. Prodejní cena stavebních pozemků je několikanásobně vyšší. Jejich prodej zajistí nemalé příjmy do obecního rozpočtu. Dalším pozitivním přínosem bude v neposlední řadě také vyšší přínos do rozpočtu obce prostřednictvím

příjmu z daně z nemovitostí. Podpora výstavby bude mít za následek i zvýšení počtu obyvatel.. V následující tabulce je uveden stav počtu obyvatel k 1.12. daného roku.

Tabulka 24. Vývoj počtu obyvatel v obci v letech 2006-2009

	2006	2007	2008	2009
Počet obyvatel	872	878	902	904

Zdroj: Interní materiály obce

Nabídka nových stavebních míst by měla nárůst počtu obyvatel v obci ještě zvýšit.

Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo zhodnocení hospodaření vybrané obce a návrhy na zlepšení hospodaření prostřednictvím většího přílivu finančních prostředků do obecního rozpočtu či naopak snížením výdajů.

V práci byla analýza příjmů a výdajů provedena podle rozpočtové skladby z hlediska druhového, podle něhož jsou příjmy členěny do čtyř a výdaje do dvou tříd. Jednotlivé třídy byly samostatně podrobně analyzovány. Provedená analýza rozpočtů jednotlivých let ukázala, že v letech 2006-2008 výdaje byly nižší než dosažené příjmy, hospodaření v těchto letech bylo přebytkové. V letech 2005 a 2009 bylo deficitní, výdaje převyšovaly příjmy. Příjmy i výdaje se v jednotlivých letech výrazně lišily, nelze říct, že by vykazovaly nějaký pravidelný rovnoměrný nárůst či pokles. Bylo to způsobeno rozdílnou činností obce v jednotlivých letech.

Struktura příjmů byla ve sledovaných letech ovlivněna především získanými dotacemi, které v rozpočtu obce zaujímaly nezanedbatelnou část. To poukazuje na to, že obec dokáže využít této možnosti financování především různých projektů vedoucích k rozvoji a lepšímu životu v obci. Struktura výdajů se v jednotlivých letech lišila z důvodu výstavby sportovního zařízení v roce 2005 a rekonstrukci základní a mateřské školy v roce 2008. V těchto letech převažovaly výdaje kapitálové.

Podané návrhy poslední části mé bakalářské práce by mohly posloužit jako podklady pro zastupitelstvo obce při hledání možností zvýšení příjmů do obecního rozpočtu.

Seznam použitých zdrojů

Literatura

- [1] Jackson, P.M., Brown, C.V. Ekonomie veřejného sektoru. 1. vydání. EUROLEX BOHEMIA, Praha 2003. 733 s. ISBN 80-86432-09-2.
- [2] Marková, Hana. Finance obcí, měst a krajů. 1. vydání. Orac, s.r.o., Praha 2000. 190 s. ISBN 80-86199-23-1.
- [3] Peková, Jitka. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. vydání. MANAGEMENT PRESS, Praha 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.
- [4] Peková, Jitka. Veřejné finance, úvod do problematiky. 4. vydání. ASPI, a.s., Praha 2008. 579 s. ISBN 978-80-7357-358-4.
- [5] Peková, Jitka, Pilný, Jaroslav, Jetmar, Marek. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3. vydání. ASPI, a.s., Praha 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
- [6] Příručka pro členy zastupitelstva obce po volbách v roce 2006. 1. vydání. Svaz měst a obcí České republiky, Praha 2006. 180 s.

Zákony

- [7] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění
- [8] Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, v platném znění
- [9] Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, v platném znění
- [10] Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, v platném znění
- [11] Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, v platném znění
- [12] Ústava České republiky

Materiály obce Tvarožná Lhota

- [13] Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, regionálních rad a dobrovolných svazků obcí (FIN 2 - 12 M) sestavený ke dni 31.12 2005

- [14] Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, regionálních rad a dobrovolných svazků obcí (FIN 2 - 12 M) sestavený ke dni 31.12 2006
- [15] Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, regionálních rad a dobrovolných svazků obcí (FIN 2 - 12 M) sestavený ke dni 31.12 2007
- [16] Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, regionálních rad a dobrovolných svazků obcí (FIN 2 - 12 M) sestavený ke dni 31.12 2008
- [17] Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, regionálních rad a dobrovolných svazků obcí (FIN 2 - 12 M) sestavený ke dni 31.12 2009
- [18] Obecně závazná vyhláška č. 1/2008, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Internetové zdroje

- [19] Formy spolupráce obcí [online]. 2008. [cit. 2010-04-27]. Dostupný z WWW: <<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6326681&hledej=formy+spolupr%E1ce+obc%ED>>.
- [20] Co je termínovaný vklad [online]. 2010. [cit. 2010-04-18]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/bankovnictvi/informace/terminovane-vklady/co-to-je/>>.
- [21] Vliv slunečního záření na výkon solárních elektráren v podmínkách České republiky 2010 [online]. 2010. [cit. 2010-05-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.solarninovinky.cz>>.
- [22] Úrokové sazby [online]. 2010. [cit. 2010-04-27]. Dostupný z WWW: <http://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/STANDARD_CONTENT_OT01_007048.XML>.

Seznam tabulek, grafů a obrázků

Tabulky

Tabulka 1. Počet členů zastupitelstva	13 -
Tabulka 2. Míra soběstačnosti obcí v ČR v letech 1994-2006 (údaje v %)	16 -
Tabulka 3. Vývoj dluhu obcí v ČR v letech 1993-2007 (údaje v mld. Kč).....	17 -
Tabulka 4. Koeficienty u daně z nemovitosti podle velikosti obce	24 -
Tabulka 5. Schválené rozpočty pro roky 2005-2009 (údaje v tis. Kč)	34 -
Tabulka 6. Schválené a skutečné příjmy v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč).....	35 -
Tabulka 7. Schválené a skutečné výdaje v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč).....	36 -
Tabulka 8. Vývoj skutečných příjmů a výdajů v letech 2005-2009	37 -
Tabulka 9. Struktura příjmů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)	39 -
Tabulka 10. Struktura daňových příjmů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč.).....	40 -
Tabulka 11. Místní poplatky (údaje v tis. Kč)	42 -
Tabulka 12. Nedaňové příjmy (údaje v tis. Kč).....	46 -
Tabulka 13. Kapitálové příjmy (údaje v tis. Kč)	47 -
Tabulka 14. Přijaté dotace (údaje v tis. Kč).....	49 -
Tabulka 15. Struktura výdajů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)	52 -
Tabulka 16. Vývoj výdajů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč).....	56 -
Tabulka 17. Dopad na příjem z daně z nemovitosti při zvýšení a zavedení místního koeficientu	60 -
Tabulka 18. Změna sazby daně z nemovitostí v roce 2010	61 -
Tabulka 19. Výnos z poplatku ze psa při různých sazbách	62 -
Tabulka 20. Výnos z poplatku z ubytovací kapacity při změně sazby	62 -
Tabulka 21. Úročení na vkladovém termínovaném účtu u České spořitelny	64 -
Tabulka 22. Dosažené úroky na termínovaném účtu při různých vkladech.....	64 -
Tabulka 23. Poskytnuté příspěvky místním spolkům.....	65 -
Tabulka 24. Vývoj počtu obyvatel v obci v letech 2006-2009	66 -

Grafy

Graf 1. Schválené a skutečné příjmy v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč).....	35 -
Graf 2. Schválené a skutečné výdaje (údaje v tis. Kč)	36 -
Graf 3. Příjmy a výdaje v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)	37 -
Graf 4. Vývoj příjmů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč).....	38 -
Graf 5. Struktura příjmů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč).....	39 -
Graf 6. Vývoj daňových příjmů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)	40 -
Graf 7. Struktura daňových příjmů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)	41 -
Graf 8. Vývoj příjmů z vybíraných poplatků v obci v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)- 42 -	
Graf 9. Vývoj nedaňových příjmů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)	45 -
Graf 10. Vývoj kapitálových příjmů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)	48 -
Graf 11. Struktura přijatých dotací v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč).....	49 -

Graf 12. Vývoj neinvestičních transferů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč)	50 -
Graf 13. Vývoj investičních transferů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč).....	51 -
Graf 14. Vývoj výdajů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč).....	52 -
Graf 15. Struktura výdajů v letech 2005-2009 (údaje v tis. Kč).....	53 -
Graf 16. Vývoj kapitálových výdajů v letech 2005-2009 (údaje v tis.).....	54 -
Graf 17. Vývoj běžných výdajů (údaje v tis. Kč)	55 -

Obrázky

Obrázek 1. Rozpočtový proces u rozpočtu obcí v ČR.....	19 -
--	------

Seznam použitých zkratk

ČR	Česká republika
ZÚSC	Základní územní samosprávný celek
VÚSC	Vyšší územní samosprávný celek
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPPO	Daň z příjmů Právnických osob
DPH	Daň z přidané hodnoty
SR	Státní rozpočet
SRPŠ	Sdružení rodičů a přátel školy
TJ	Tělovýchovná jednota
CHKO	Chráněná krajinná oblast
RO	Rekreační oblast

Seznam příloh

Příloha 1. Poloha obce Tvarožná Lhota v Jihomoravském kraji

Příloha 2. Organizační schéma obce

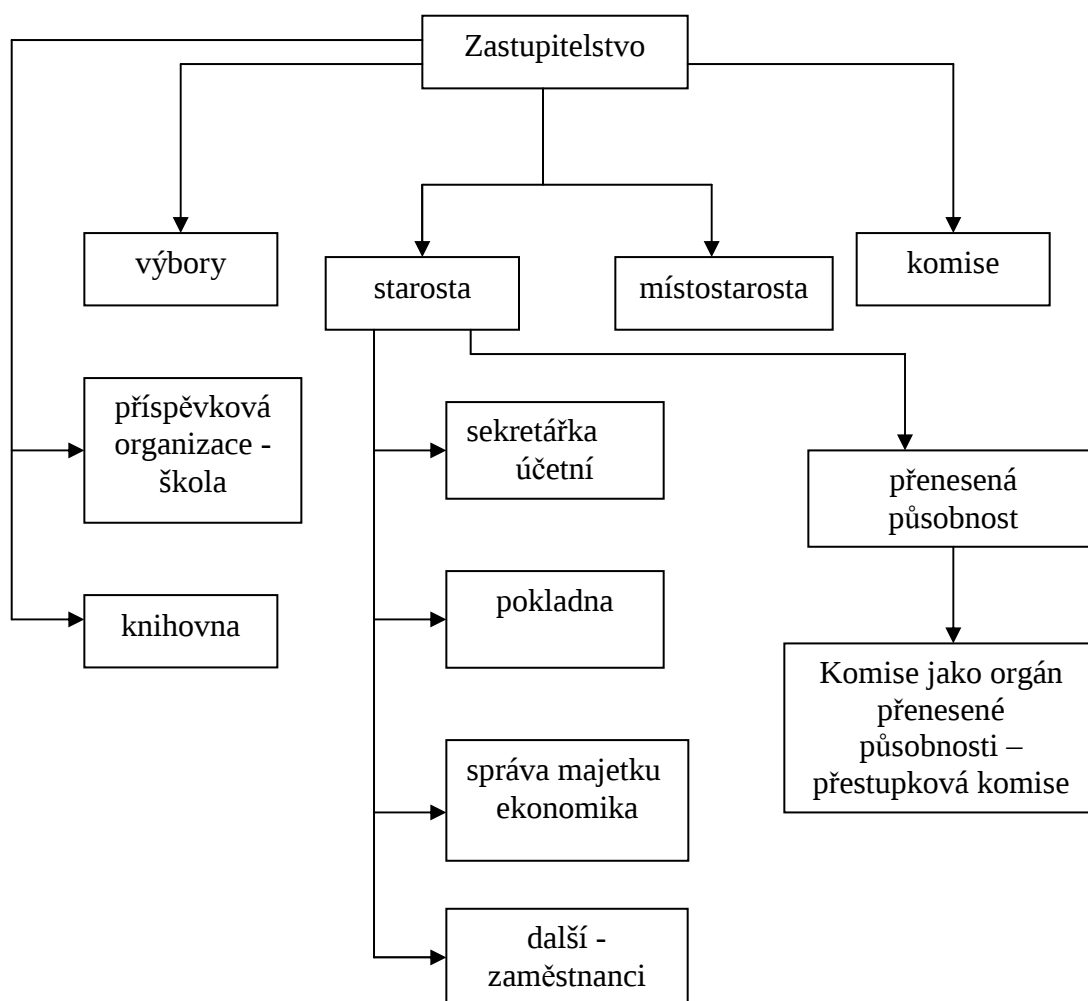
Příloha 3. Obecně závazná vyhláška o poplatku za odvoz odpadu

Příloha 1. Poloha obce Tvarožná Lhota v Jihomoravském kraji

Zdroj: spravnimapa.topograf.cz/jihomoravsky-kraj

Příloha 2. Organizační schéma obce

Zdroj: Interní materiály obce

Příloha 3. Obecně závazná vyhláška o poplatku za odvoz odpadu

Obec Tvarožná Lhota

Obecně závazná vyhláška č. 1/2008,

o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Zastupitelstvo obce **Tvarožná Lhota** se na svém zasedání dne 15.12.2008 usneslo vydat na základě § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění zákona č. 320/2002 Sb., a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. i) zákona 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) v platném znění, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1

Úvodní ustanovení

5 Obec **Tvarožná Lhota** touto obecně závaznou vyhláškou zavádí místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (dále jen „poplatek“).¹⁾

6

Čl. 2

7 Ohlašovací povinnost

(1) Poplatník ohlásí správci poplatku vznik nebo zánik poplatkové povinnosti **do 30 dnů** ode dne, kdy tato skutečnost nastala.

(2) V rámci ohlašovací povinnosti poplatník uvede své jméno, příjmení, rok narození a trvalý pobyt. Poplatník, který je vlastníkem stavby na území obce, která slouží nebo je určena k individuální rekreaci, v níž není k trvalému pobytu hlášena žádná fyzická osoba, uvede rovněž číslo popisné nebo evidenční této stavby; pokud stavba není takto označena, uvede parcelní číslo pozemku, na němž je stavba umístěna.

8 Čl. 3

9 Sazba poplatku

(1) Sazba poplatku činí **300 Kč** a tvoří ji:

a) částka 200 Kč za poplatníka a kalendářní rok, a

b) částka 100 Kč stanovená na základě skutečných nákladů obce předchozího roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za poplatníka a kalendářní rok.

c) **Poplatek platí:**

- **fyzická osoba, která má v obci trvalý pobyt;** za domácnost může být poplatek odváděn společným zástupcem, za rodinný nebo bytový dům vlastníkem nebo správcem; tyto osoby jsou povinny obci oznámit jména a data narození osob, za které poplatek odvádějí,
- **fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu** určenou nebo sloužící k **individuální rekreaci**, ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba; má-li k této stavbě vlastnické právo více osob jsou povinny platit

¹⁾ § 10b zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

poplatek společně a nerozdílně, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu.

(2) Rozúčtování nákladů předchozího roku za sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za osobu je obsaženo v příloze této obecně závazné vyhlášky.

Čl. 4

10 Splatnost poplatku

- a) Poplatek je splatný ve 2 splátkách, vždy nejpozději do 31.3. běžného roku a do 30.6. běžného roku.
- b) Vznikne-li poplatková povinnost v průběhu kalendářního roku po termínu splatnosti stanoveném v odstavci a), je poplatek splatný do 30 dnů od vzniku poplatkové povinnosti.

11

12

13 Čl. 5

14 Osvobození a úlevy

15 (1) Od poplatku se osvobozují poplatníci:

- a. mladší tří let,
- b. starší 81 let včetně
- c. poplatník, který se prokazatelně více než jeden rok zdržuje mimo obec.
- d. Poplatníci se zrušeným trvalým pobytem, nahlášený na ohlašovně.

Čl. 6

16 Zrušující ustanovení

Touto vyhláškou se zrušuje vyhláška č. 8/2007 ze dne 19.12.2007

Čl. 7

17 Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška obce nabývá účinnosti 1.1.2009.

.....

...

Mgr. Vít Hrdoušek
místostarosta

.....

ing. Jiří Uříčář
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne: 16.12.2008

Sejmuto z úřední desky dne: 7.1.2009

Příloha k obecně závazné vyhlášce č. 1/2008

Rozúčtování nákladů na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu na osobu a rok 2008

Určení skutečných nákladů:

Dle článku 3:

Skutečné náklady na sběr a svoz netříděného odpadu

Za rok 2008136.104,-Kč

Počet poplatníků v roce 20081.228 osob

$$\begin{array}{rcl} & 136.104 & \\ \text{Skutečné náklady na poplatníka: } N = & \frac{\text{-----}}{1.228} & \\ & 110,83 \text{ Kč/poplatníka} & \end{array}$$

Skutečné náklady na sběr a svoz netříděného odpadu v roce 2008 představují na jednoho poplatníka finanční částku 111,- Kč.

Sazba poplatku:

Sazba poplatku pro rok 2009 dle této vyhlášky činí:

300,- Kč/ poplatníka a rok a je tvořena:

- a) z částky 200,- Kč za poplatníka a kalendářní rok
- b) z částky 100,- Kč za poplatníka a kalendářní rok jako část skutečných nákladů obce na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za rok 2008 na jednoho obyvatele.

.....
Mgr. Vít Hrdoušek
místostarosta

.....
ing. Jiří Uříčář
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne: 16.12.2008

Sejmuto z úřední desky dne: 7.1..2009